

TÖRÖKSZENTMIKLÓS ÉS VIDÉKE

II. évfolyam, 9. szám

1991 SZEPTEMBER

19,50 Ft

FÜGGETLEN KÖZÉLETI LAP

Fények és árnyékok Tisza- püspökiből

Megjegyzéseink
négy tételben
a 9. oldalon

ISKOLAI
KÖRKÉP

(5—6. OLDAL)

HA A FESZÜLTSEGET SÚLYRA LEHETNE MÉRNI, TALÁN MÁZSÁKAT MUTATNA A MÉRLEG.

Nem könnyen jönnek ide a rászorulók, pedig a megyei munkaügyi központ törökszentmiklósi kirendeltségének dolgozói mindent megtesznek, hogy oldódjonak a görcsök. Helyzetkép a munkanélküliségről a 8. oldalon.

Nem teljesen egyértelmű az első lakáshoz jutók támogatása

Erről szóló írásunkat a
10-11. oldalon
olvashatják

A telep most gyanúsan csendes

Az építőanyagok környékén egy teremtett lélek sincs, a hatalmas szénhegyek mellett egyetlen árva markoló dolgozik, de az sem sokáig. Ilyen kép fogadta munkatársunkat a helybeli Tüzép telepen. Írásunk a 10. oldalon

MI ÚJSÁG A HOBBIK TÁJÉKÁN?

Írásunk a 13. oldalon

Jól rajtolt a kézilabdacsapat

Danyi már a csapattal gyakorol (14. OLDAL)

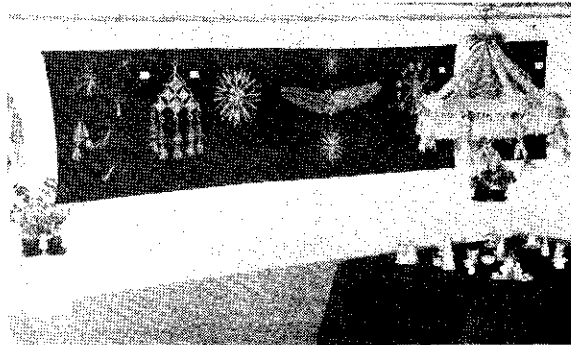
HAGYOMÁNYŐRZŐK

Szeptember 7-én zárta be kapuit Törökszentmiklóson a művelődési központ által meghirdetett országos kalászfónó pályázatra beérkezett alkotások kiállítása.

A hagyományteremtő szándékkal meghirdetett pályázat célja, hogy felkutassa azokat az embereket, akik még ismerik a gabonából készült fonatokat, kötéseket, kalászból és szalmából különböző dísz tárgyakat készítenek. A felhívásra 32-en küldték el alkotásukat, s 25-en a megnyitón is megjelentek.

A meghirdető szervek és az utánuk bekapcsolódók bőkezűen jutalmaztak. 5 fődíjat, 5 nívódíjat és 21 különdíjat osztottak ki. A pályázatot egy évig vándorkiállításra szerepeltetik, majd 1992. augusztus 20-án átadják a Mezőgazdasági Múzeumnak.

A kiállítás látnivaló és gondolatébresztő volt egyszerre. Ráébresztette a látogatót, hogy az elvetett magból milyen sokféle élet bújhat ki, hogy az emberi kéz maradandóvá teheti a kalászt. És itt ilyen emberi kezekkel találkozhat-

A kiállítás egy részlete (Fotó: Árvai)

tunk. Hagyományörzőkkel, akik a természet apró csodáiból újabb kis csodákat képesek teremteni. Munkáikban benne van a természet összhangja, harmóniája. Kifejező erejük van. Arányosság, törekenység, tisztaság, természetes szépség sugárzik belőlük.

Megérezhettünk valamit abból a régi mondásból is, amely így szól: A búza a kenyér, és a kenyér az élet...

A már-már elfeledett hagyományok szerint a búza a tisztaság, a termékenység, a jólét jelképe. Hiedelmek, legendák fűződtek hozzá. Az egyik legenda szerint minden búzaszem behorpadt végébe Isten képe van be-

levésve. Azé az Istené, aki jó termést, kenyeret ad a népnek.

"Úgy tiszteld a búzát
Kenyér minden kis falatját,

Jézus képét szórod el,
Ha elszórod a búzát."

Íta az egyik pályázó, Fenyvesiné Hovodzácz Erzsébet Legenda a búzáról című versében.

A kiállításon kalászcsigákkal, kalászharangokkal, aratókoszorúkkal, különböző kalászfonatokból készült dísz tárgyakkal, sőt használati tárgyakkal is találkozhatunk.

...a vendégkönyvbe ezt írta valaki: "Isten tartsa meg a kezeket, akik ilyen szép dolgokat készítettek."

Busal Barbara

Házasságot kötöttek

Július 20-án: Kóródi Zoltán és Kissó Piroska törökszentmiklósi lakosok,

Vigh Imre és Tótok Ágota törökszentmiklósi lakosok.

Július 27-én: Hoppál János és Tóth Erika törökszentmiklósi lakosok.

Augusztus 3-án: Putóczki Tibor és Fejes Tóth Eszter törökszentmiklósi lakosok.

Augusztus 10-én: Szénási János szajoli és Pozderka Hajnalka törökszentmiklósi lakosok.

A Városi Könyvtárban szeptember közepén ismét indul a bibliai sorozat, Csabai Tamás egyetemi hallgató előadásában. Témája: az Újszövetség.

Az előadások címe és pontos ideje a hirdetőtáblán lesz olvasható.

Gyógyszertári ügyelet

Szeptember 6-tól 27-ig: Almásy ut 2. alatti gyógyszertár a nyitva tartási időn kívül.

Nyitva: hétköznap: 8-19-ig

szombaton: 8-12-ig

Szeptember 27-től október 4-ig: Kaplásztrán úti gyógyszertár: hétköznap 18 óra után és szombat-vasárnap

Moziműsor

Szeptembertől kezdődően a mozi üzemeltető magánvállalkozó - a gazdaságtalanság miatt - a keddi és szerdai napokon nem tart előadást! Ezt is megérte a "fejldő" (visszafelé?! "város", hogy megszűnt az állandó mozi. Valamikor pedig több is volt!

Szeptember 6-7. Tigris tánc (17 ó, 19 ó)
8-9. Ragadozó Los Angelesben, Predator 2. (17 ó, 19 ó)

12. Twist Moszkvában (17 ó)

13-14. A riviera vadászói (17 ó, 19 ó)

15. Oké Néró (17 ó, 19 ó)

16. Oké Néró (17 ó)

19. Ne folytassa felség (17 ó)

20-21. Lánglovagok (17 ó, 19 ó)

22-23. Veszett a világ (17 ó, 19 ó)

26. A halál keresztútján (17 ó)

27-28. Csendes terror (17 ó, 19 ó)

29-30. Cyrano de Bergerac (17 ó)

29-30. Nindzsa színrelép (19 ó)

Október 3. Hudson Hawk (17 ó)

Az orvosi ügyeleti beosztás szeptember hónapban

Délután	Éjszaka	Készenlét	
1-jén	dr. Tóth É.	dr. Tóth É.	dr. Várhelyi D.
2-án	dr. Alföldi R.	dr. Boros R.	dr. Alföldi R.
3-án	dr. Tivadar J.	dr. Tóth É.	dr. Tivadar J.
4-én	dr. Boros R.	dr. Várhelyi D.	dr. Boros R.
5-én	dr. Szántai I.	dr. Szántai I.	dr. Tivadar J.
6-án	dr. Várhelyi D.	dr. Tivadar J.	dr. Várhelyi D.
7-én	Tiszatenyő	Tiszatenyő	dr. Tivadar J.
8-án	dr. Tóth É.	dr. Tóth É.	dr. Boros R.
9-én	dr. Gombkötő	dr. Tóth É.	dr. Gombkötő
10-én	dr. Szalóki Á.	dr. Gombkötő	dr. Várhelyi D.
11-én	dr. Tóth É.	dr. Alföldi R.	dr. Tóth É.
12-én	dr. Szántai I.	dr. Szántai I.	dr. Tóth É.
13-án	dr. Boros R.	dr. Tóth É.	dr. Boros R.
14-én	dr. Várhelyi D.	dr. Várhelyi D.	dr. Alföldi R.
15-én	dr. Tóth É.	dr. Tóth É.	dr. Várhelyi D.
16-án	dr. Alföldi R.	dr. Magyar E.	dr. Boros R.
17-én	dr. Várhelyi D.	dr. Gombkötő	dr. Alföldi R.
18-án	dr. Tóth É.	dr. Boros R.	dr. Tóth É.
19-én	dr. Szántai I.	dr. Tóth É.	dr. Várhelyi D.
20-án	dr. Gombkötő	dr. Várhelyi D.	dr. Gombkötő
21-én	Tiszatenyő	Tiszatenyő	dr. Gombkötő
22-én	dr. Várhelyi D.	dr. Várhelyi D.	dr. Magyar E.
23-án	dr. Boros R.	dr. Tóth É.	dr. Boros R.
24-én	dr. Tivadar J.	dr. Alföldi R.	dr. Tivadar J.
25-én	dr. Tóth É.	dr. Várhelyi D.	dr. Gombkötő
26-án	dr. Szalóki Á.	dr. Tivadar J.	dr. Alföldi R.
27-én	dr. Várhelyi D.	dr. Tóth É.	dr. Várhelyi D.
28-án	dr. Várhelyi D.	dr. Várhelyi D.	dr. Tóth É.
29-én	dr. Tóth É.	dr. Tóth É.	dr. Tivadar J.
30-án	dr. Gombkötő	dr. Magyar E.	dr. Gombkötő

Állatorvosi ügyelet

Augusztus 31-szeptember 1. dr. Körösi G. T. miklós, Kazinczy út 6.

Szeptember 7-8. dr. Tóth B. T. miklós, Bocskai út 37.

14-15. dr. Körösi G. T. miklós, Kazinczy út 6.

21-22. dr. Horváth I. T. miklós, Alkotás út 13.

28-29. dr. Wyszoczky F. T. miklós, Alkotás út 18.

A városi művelődési központ szeptemberi programja

- szeptember 6. diák disco 19-24 óráig
- szeptember 13. diák disco 19-24 óráig
- szeptember 20. diák disco 19-24 óráig
- szeptember 20. 16 óra Pincegaléria
- Móra László festő kiállítása
- A kiállítás megtekinthető 1991. okt. 14-ig
- szeptember 27. diák disco 19-24 óráig
- szeptember 28. szombat 9 óra
- IV. Nyugdíjas Ki Mit Tud? területi döntője
- Októberi előzetes
- Október 5. szombat
- 15 óra szüreti felvonulás
- 19 óra szüreti bál
- Október 14. hétfő 9 óra
- IV. Nyugdíjas Ki Mit Tud? megyei döntője
- A művelődési központ nyelvtanfolyamaira és közhasznú tanfolyamaira szeptember végéig lehet jelentkezni.

Augusztusban elhaltak:

- Balogh Györgyné sz. Mezei Mária (84 éves)
 Banka Jánosné sz. Urbán Mária (99 éves)
 Özv. Banka Józsefné sz. Molnár Róza (68 éves)
 Csikós József (57 éves)
 Farkas Józsefné sz. Kóródi Borbála (79 éves)
 Gulácsi Károly (60 éves)
 Holló Istvánné sz. Borók Erzsébet (65 éves)
 Kiss Istvánné sz. Szilágyi Ildikó (56 éves)
 Kocsor József (36 éves)
 Kovács Béláné sz. Pálinkás Jolán (89 éves)
 Kovács Imre (64 éves)
 Nagy Jenőné sz. Plesovszky Eszter (83 éves)
 Németh Imréné sz. Szepesi Erzsébet (60 éves)
 Pap Jánosné sz. Tóth Erzsébet (82 éves)
 Porhanda Istvánné sz. Kerepesi Borbála (74 éves)
 Rácz Ferenc (69 éves)
 Siska János (85 éves)
 Varga Mihály (75 éves)
 Varró Lászlóné sz. Vigh Juszta (78 éves)
 Vigh Sándor (57 éves)

Francia kórus a református templomban

Augusztus 27-én este 18 órakor ismét (ingyenes!) énekkari hangversenyt hallgathatott városunk zeneszerető közönsége a református egyház jóvoltából. Ezúttal a piccardiai "Diapason" kórus és a Szolnoki Kamarazenekar vendégszerepelt.

Bach, Handel és más szerzők műveit az énekkar élén Jacques Duvivier, a zenekar előtt Bali Jó-

zsef dirigálta. Közreműködött: Keönch Boldizsár.

Szabó József református lelkész - mint művészettörténész - éppen a zenében igyekszik újra megteremteni a város történetét a Kodály Zoltán Zeneiskolával közösen. Ő olyan ember, aki nemcsak kutatja, hanem írja is (legalább is városunkban) a zenetörténetet.

Megkérdezzük...

Hosszú sor áll a polgármesteri hivatal 11/201-es szabálya előtt, ahol a kárpótlási és földrendezési ügyeket intézik. Ennél nagyobb tolongás csak a földhivatalban van jelenleg. Akik ott hozzájutnak a szükséges iratokhoz, ismét a 201-es irodát keresik fel. Tehát - várhatóan - nem fog csökkenni a forgalom mostanában. Viszont félfogadás csak hetenként háromszor van, és ráadásul mindig délelőtt: 8-12-ig.

Vajon a kárvallottak mind csak nyugdíjasok vagy munkanélküliek, akik ráérnek az adott időben odamenni? A délelőtti dolgozók mikor tudnak utbaigazítást kérni? Marad nekik a gmki? Ott fogadják őket délután és hétfőn is - de mennyiért?

Nem lehetne a hivatalban tartani délutáni fogadóórát? Mert a segítségnek akkor lenne igazán értelme, ha mindenki számára elérhetővé válna!

Hajnal Józsefné

Istentiszteletek a református egyházközségnél

Vasárnap de. 9 óra ifjúsági istentisztelet

10 óra templomi istentisztelet

du. 18 óra esti áhítat

Csütörtök du. 18 óra bibliaóra

Szombat du. 14 hittanóra (alsós)

15 hittanóra (felsős)

16 középiskolás hittan

Misék rendje a római katolikus főtemplomban

Hétköznap: 7 órakor

Vasárnap: 1/2 9 (diák), 10 óra

Szombaton este: 6 órakor

Hónap első csütörtökjén és péntekjén: este 7 órakor.

A római katolikus plébánián szeptember 1-jétől az új káplán Kohajda Zoltán tölti szolgálatát, aki Hevesről érkezett. Az eddigi káplán Diósgyőrbe került. (A plébániát továbbra is dr. Laczkó Béla prépost úr vezeti.)

Miserend a Kálvárián

Hétköznap: 1/2 8-kor

Vasárnap: 11 órakor

Megszállottak?

Augusztus 27-ről 28-ra virradó éjjel 2 óra előtt néhány perccel érkezett városunkba Szolnok felől az európai "Szív" futás stafétája. Az Olaszországból indult váltó Nyíregyházára (eddig tart Európa?!) tartva haladt át késő éjjel a városon.

A város névtáblájánál 8 elszánt fiú csatlakozott az érkezőkhöz atlétáink közül is, végigkísérve városunkban azt a Törökszentmiklós táblák közötti szakaszon. Zámbori Attila közülük egész Fegyvernekig kísérte futva a két tagú (egy olasz, egy magyar) csapatot, persze rendőri biztosítással. (A rendőrség autóval csatlakozott természetesen a négy kísérőjármű alkotta konvojhoz.)

15 olasz állandóan egymást váltva tette meg egyhuzamban az 1200 km-es távot Szt. Pellegrinótól Nyíregyházáig. Hozzájuk Rábafüzesnél csatlakoztak magyarok is. A diákok 20 Ft-os, a felnőttek 100 Ft-os nevezési díjjal csatlakozhattak a váltóhoz, illetve a befizetéssel a "Szív Alapítványhoz".

KÜLÖNJELENTÉS

Iskola a határon

“Egy önmagát biztonságban tudni akaró társadalom két dologon nem spórolhat: az iskolán és az egészségügyön.”

Önkényesen vettem kölcsön Ottlik Géza regényének a címét. Önkényesen igaz, de nem alaptalanul: iskoláink - beleértve a bölcsődét és az óvodákat is - valóban a határon vannak: az összeomlás határán. (Némelyik nemcsak képtelenesen, de a szó szoros értelmében is.)

- A tudás szeretete - és ami a vérrünkben van -

Ma, Magyarországon minden pénzbe kerül - legalábbis kifejezhető pénzben. Néhány évtizedig úgy vélték, hogy csak az egyedül üdvözítő fizikai munka mérhető forinttal, s a tudás "adomány", ami ráadásul INPRODUKTÍV, és egyáltalán nem egyenlő a hatalommal. Ennek - persze - pontosan megfelelt a hatalmon lévők, a hatalmat gyakorlók tudásszintje, műveltsége és intelligencia-hányadosa - bár a nullát - bármivel is - osztva aligha kapunk mérhető egyseget.

- Az "iskolai papírok" devalvációja

nem kis részben köszönhető a káderek "kötelező" bizonyítvány-szerzésének. -

A jóistennek könnyű elkülöníteni a férgesét, na de mi lesz a "szabolcsi remete" doktori címével? (Ma már a legkevésbé sem történettudományi alapmű az "Ellenforradalom tollal és fegyverrel".) Hja, sűrítve a mai Magyarország: Ki meri felvállalni - és kinek lehet erre jogosítványa -, hogy Antall doktor doktor, Berecz doktor meg nem doktor.

Sokan állították "akkor", s állítják ma is, hogy az inproduktivitás különösen igaz a pedagógusokra és a pedagógiára.

"A pedagógusok pedig örüljenek, hogy szolgálhatják a dicsőséges, öntudatos és elkötelezett munkásosztályt, mely - természetszerűleg - szövetséges a dolgozó parasztsággal."

A népmese így szólta: "Az évek teltek-múltak, és az emberek kezdtek rájönni, hogy a vasóklú munkás - aki persze öntudatos volt a végtelenségig - igazából csak a munkájából tud megélni, illetve most már abból sem. Tudjátok - gyerekek -, mert azt mondogatták neki eddig, hogy bőven elég, ha csak a nevét le tudja írni -, hogy átvehesse a

fizetését -, meg elég, ha a fizetését meg tudja számolni. Ő pedig miért ne hitte volna el, hiszen az ő fizetése - amit tényleg meg tudott számolni - jóval magasabb volt, mint azé a bácsié vagy nénié, aki őt írni, olvasni, a jóra meg a szépre tannította - volna.

A gyakorlati próba ékes lenni elve egyértelműen igazolta számára, hogy a munka mennyivel többet ér, mint az ész. Most pedig ennek a vasóklú munkás bácsinak új dolgokat kellene megtanulni ahhoz, hogy legyen neki munkája, amiből meg tudna élni. Igenám, de ahhoz tudni kellene rendszeren írni is, meg olvasni is, meg a világ dolgaiban is el kellene tudni igazodni.

Hát persze, hogy se ez, meg se az, így a vasóklú munkás bácsi most nagyon-nagyon szidja a kormányt, a parlamentet, az önkormányzatot, a partokat, a szomszédot - mert azt még nem rúgták ki -, az anyósát - igaz, azt eddig is szidta, csak magát nem okolja semmiért -, de legalább ebben következetes. Igaz, ha ez mese lenne, akkor győzne valamiféle jó, ha nem is úgy, mint a westernekben, hogy a "jó bácsik" halomra pofozzák a "rossz bácsikat"

(Folytatás a 7. oldalon.)

A MŰVELŐDÉSI HÁZBAN MŰKÖDŐ KLUBOK, KÖRÖK, MŰHELYEK

1. CIMBORA - irodalmi gyermekklub

Helye: Művelődési Központ
Ideje: október 12-től minden szombat 10.00 óra

Vezető: Dienes Eszter költő
Jelentkezni lehet szeptember 20-ig műv. ház 23-as iroda

2. FAZEKASMŰHELY - 4-5. osztályosoknak
Helye: Fadgyas László műhelye, Rákóczi út 2.

Ideje: október 7-től minden hétfő 14.30 óra
Részvételi díj: 100 Ft/hó
Jelentkezni lehet szeptember 20-ig műv. ház 23-as iroda

3. GYÖNGYFŰZŐ TANFOLYAM
Helye: Művelődési Központ

Ideje: október 8-tól kedd 14.00 óra

Vezető: Bíró Angéla népművelő
Tagdíj: 200 Ft/hó

Jelentkezni lehet szeptember 20-ig műv. ház 23-as iroda

4. KIS RENDŐRKÖR - 5-6. osztályosoknak
Helye: Művelődési Központ

Ideje: Októbertől minden hónap első hétfője

5. GÉPJÁRMŰBARÁT KLUB - 7-8. osztályosoknak

Jelentkezni lehet szeptember 20-ig műv. ház 23-as iroda

6. KÉPZŐMŰVÉSZETI SZAKKÖR
Helye: Kölcsey úti Ált. Isk.

Ideje: szerda délután
Vezető: Sindel Mihály rajztanár

7. NÉPMŰVÉSZETI MŰHELY (kézműves, népijáték, népzene, néptánc) 2-4. osztályosoknak és 5-8. osztályosoknak
Helye: Művelődési Központ

Ideje: Október 12-től péntek 15.00 - 17.00 óra

Tagdíj: 250 Ft/hó
Vezető: Szalavári Anna táncpedagógus

Jelentkezni lehet szeptember 20-ig műv. ház 23-as iroda

8. NÉPTÁNCISKOLA - 1-8. osztályosoknak
Helye: Művelődési Központ

Ideje: szerda, péntek 17.00-18.00 óra
Vezető: Gaál András művészeti vezető

Részvételi díj: 150 Ft/hó
Jelentkezni lehet a művelő-

dési központban szeptember 15-ig

9. TINI KLUB középiskolásoknak
Helye: Művelődési Központ
Vezető: Polgár Edit népművelő

Mozgáskultúra tanfolyam

1. ÓVODÁS BALETT
Indul: szeptember 16.

Ideje: heti 2x1 óra (hétfő, csütörtök)
Tandíj: 2.100 Ft (3x700 Ft-os részlet)

2. KEZDŐ AEROBIK - általános iskolásoknak

Indul: szeptember 16.

Ideje: heti 2x1 óra (hétfő, csütörtök)

Tandíj: 2.100 Ft (3x700 Ft-os részlet)

3. JAZZ BALETT 7-8. osztályosoknak és középiskolásoknak

Indul: szeptember 17. Ideje: 1x2 óra, kedd

Tandíj: 2.100 Ft (3x700 Ft-os részlet)

A fenti tanfolyamokra a városi művelődési központ 22-23-as irodájában lehet jelentkezni szeptember 13-ig.

NYELVTANFOLYAMOK

1. ANGOL KEZDŐ (64 óras)
2. NÉMET KEZDŐ (64 óras)

Mindkét tanfolyamra a

Tandíj: 2.700 Ft
Időtartam: heti 1x2 óra

Jelentkezési határidő: szeptember 20. művelődési központ

FELNŐTTEKNEK

1. AEROBIK
Indul: szeptember 9.

Ideje: heti 2x1 óra (hétfő, csütörtök)

Tandíj: 2.400 Ft (3x800 Ft-os részlet)

2. ANGOL KEZDŐ (64 óras)

3. ANGOL KÖZÉPHALADÓ (64 óras)

Mindkettőre a tandíj: 3.000 Ft

Időtartam: heti 1x2,5 óra

4. NÉMET KEZDŐ (60 óras)

Tandíj: 3.000 Ft
Időtartam: heti 1x3 óra

5. NÉMET KEZDŐ (120 óras)

Tandíj: 6.000 Ft
Időtartam: 1x4 óra

Valamennyi nyelvtanfolyamra a jelentkezési határidő szeptember 20.

(Folytatás az 5. oldalról)

A tanári karban óraadó nincs. Egy tanár és egy szakoktató nyugdíj mellett végzi a munkáját. A tanárok többségének egyetemi vagy főiskolai végzettsége van. Minden álláshelyet betöltöttek most pályázat után, bár még így is napi 1-2 túlórája (ez havi 20-40) van a tanároknak.

Idegennyelv szakos tanár nem jött az iskolába, itt csak orosz lehet idegennyelvként tanulni.

A szakközépben pedig két idegennyelvet kellene tanulni!

Jelenleg hegesztő, esztergályos, autószerelő, gépszerelő, szerkezeti lakatos, villanszerelő, mechanikai műszerész, nőruha-készítő, kőműves, szobafestő szakmában képeznek szakmunkásokat (10 féle).

A szakközépisikolában elektroműszerészek tanulnak, évfolyamonként egy osztály négy évet.

Felnőtt képzésben hegesztőket tanítanak munka mellett, heti három alkalommal 4-5 órában egy évig.

Saját tanműhelyükben kap szakmai képzést az elektroműszerész, az esztergályos, a villanszerelő, a kőműves és a szobafestő szakma. Most októberben fejezik be a tanműhely bővítését, melyet saját tanulóik végeztek, illetve fejeznek be. Az eddigi 60 fő mellett újabb 20 szobafestő-mázolóknak lesz műhelye.

A kőművesek, szobafestők, villanszerelők, lakatosok gyakorlati képzése egyben az építésbeli részvételeit jelenti.

A négy szakközépisikolai osztály mellett 30 szakmunkás csoport van. Tanításuk így délelőttől délután folyik, most két szükség-tanterem igénybevételeivel.

Nagy gondjuk, hogy nincs az iskolának tornaterme. Egy 70 négyzetméteres konditerem és egy ugyanekkora szertár szolgálja a sportolókat, a súlyemelőket és az asztaliteniszezőket.

A mechanikai mérőlaboratóriumuk felszerelése korszerű, számítógép vezérelésű, digitális kijelzésű mérőeszközökkel, viszont a villamosipari laboratóriumuk már nem ilyen, mivel, az iskola nem tud lépést tartani a fejlődéssel, az áremelkedéssel.

200 szakmunkás első évet és 30 szakközépisikolás elsőst köszöntöttek az első tanítási napon, szeptember 2-án, akiket a kb. 310 jelentkező közül vettek fel. Nagy hátránya a szakközépisikolai képzésüknek, hogy nincs kollégiuma az intézménynek, pusztán a Bercsényi kollégiumá-

ban fenntartott tíz férőhelyet tudják magukénak.

4.

Rózsa Ferenc téri Általános Iskola

A Rózsa Ferenc téri Körzeti Általános Iskola belrt tanulóinak száma az 1991/92-es tanévre 830. Az előző tanévben 851 volt. Ide tartoznak az összes bejáró külterületi gyermekek.

A Kőlcsey úti épületben a testnevelés tagozaton már mind a 8 osztály megtalálható. A Rózsa Ferenc (Ipolyi Arnold) téren egy-egy osztályban Zsolnai József nyelvi-irodalmi-kommunikációs programja szerint tanítanak elsőtől negyedekig. Van néptáncoktatás, agyagoznak, furulyázni tanulnak. Újdonság ugyanitt az angol nyelv bevezetése az 1., 2., 3. osztályban.

Minden 4. és minden 5. osztályban pedig a német nyelvel ismerkednek meg a tanulók. Ez összesen nyolc tanulócsoporthoz érint. Az alsós c. osztályok az 1978-as tanterv szerint dolgoznak.

A nyár folyamán megtörtént a tetőjavítás mindkét helyen, és az olajkályhákat gázfűtésre cserélték a Kapisztrán úti konyha- és ebédlőépületben, tornateremben és szolgálati lakásban.

Köszönet illeti az önkormányzatot, amiért a költségvetésen túl is biztosította a munkákhoz szükséges összeget.

5.

Hunyadi úti Általános Iskola

Az iskolai ügyeiről Mészáros János alpolgármester adott tájékoztatást, mivel a július végi utolsó önkormányzati ülésen az önkormányzati testület magához vonta a munkáltatói jogot. (Az iskola igazgatása körül kialakult vitában már állást foglaltunk, de következő számunkban visszatérünk rá, mivel október 2-án fogja tárgyalni a Legfelsőbb Bíróság a Péter Józsefné kontra Törökszentmiklósi Önkormányzati Testület munkaügyi vitában a Péter Józsefné által benyújtott, s a Legfelsőbb Bíróság elnöke által elfogadott törvényességi óvást.)

A Hunyadi az elmúlt évtizedben hátrányos helyzetbe került - önhibáján kívül.

Nincs lakótelep az ide tartozó körzetben. Mint a régi városr-

szeknél jellemző, lakossága elöregedett.

Az iskola tanulólétszáma az utóbbi öt évben folyamatosan csökken.

Az iskolának 420 tanulója van, az ide tartozó kisegítő iskolában 46-an tanulnak. (Itt egyelőre csak három első van.)

Az iskola pedagógus-állományába a két távozó helyére nyugdíjas pedagógusok kerültek. A kisegítő iskolában csak két képzettgyógypedagógus van jelenleg.

Az alpolgármester úr elmondta, az eltérő tantervű tagozaton a napköziben is gyógypedagógus kellene, és ez öt ilyen szakembert jelent a városnak. (Mivel ide városi, sőt környékbeli gyerekek is járnak.) Ez a szakemberhiány a település problémája, s így a városnak sürgősen segíteni kell.

A logopédia - mely szintén a Hunyadi úti iskolához tartozik - szintén városi szolgáltatás. Évek óta vándorolnak egyik helyről a másikra, most a volt zeneiskola emeletén igen mostoha körülmények között dolgozik a két logopédus.

Teljes önállóságot és felelősséget kell biztosítani a logopédiának. A városi önkormányzatnak globálisan foglalkozni kell a logopédiával, de a gyógypedagógiával is.

6.

Bethlen úti Iskola

Református általános iskolaként kezdte az új tanévet - egyedül az országban. Ennek a kivételes alkalomnak a tiszteletére megjelent az évnnyitón dr. Kocsis Elemér, a tiszántúli református püspök is.

Az iskola tanulóinak összlétszáma 759, ebből idén 75 első van, akik három osztályt jelentenek. (Tavaly még négy első indult.)

Az iskolában ének-zene, informatika és angol tagozatos osztályok is vannak.

Az informatika 1-8. osztályos programként indult. Jelenleg még csak 1. és 2. osztály van. Heti egy órában a számítástechnika alapjait sajátítják el - bontott csoportban, számítástechnika szakos tanár irányításával. Harmadiktól már idegennyelvet (angol) is fognak tanulni. Felsőben a program szerint a matematika, fizika, kémia tanításában nagy súlyt kapnak a számítógépek. Jelenleg Commodore-okkal rendelkeznek.

1987-ben csatlakoztak az Európai Tehetségkutató Társasághoz. (Székhelye: Svájc, Zürich.)

Folyamatosan dolgoznak a Magyar Tudományok Akadémia által szervezett Magyar Tehetségkutató Társaságban, publikálnak lapjában.

Ennek következményeként vezettek be 7-8. osztályban az intézményes tehetséggondozást.

A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem pszichológiai tanszékének közreműködésével készült felvételi teszttel hetedikbe két osztálynyi gyereket vesznek fel minden évben a városból, de vidékről is. Idén 100 jelentkező közül válogattak, így az átlagnál jobb képességű társaságot tudtak összehozni. (75 kollégista van jelenleg, ennyi vidékét bírnak elhelyezni a volt tanyai kollégiumban.) Idén 40 főt vettek fel.

Négy féléves program szerint dolgoznak. Az általános iskolai normál és kiegészítő anyaghoz számítástechnikai fakultáció, három idegennyelv tanulása kerül pluszként. Ennek és rajzóra helyett összevontan esztétikát, továbbá "európai szellemtörténet" című tárgyat tanulnak.

Mint református iskola indulnak most, ám a hitoktatás fakultatív marad. Kb. 180-200 gyerek jelentkezett református, 20 katolikus hittanra.

Előbbit a közeli gyülekezeti teremben tartja a református pap és felesége, utóbbit csak az iskolában, de mindkettő csak délután, és szigorúan önkéntes alapon.

7.

Petőfi úti Iskola

Az iskola tanulólétszáma a tanévben 688 fő. 45 pedagógus és 23 fő technikai személyzet végzi, segíti oktatásukat. Három osztályban 71 első kezdi idén tanulását.

Elsőben angol tagozat indul a Zsolnai módszerű nevelés keretében, ahol iskolacsoportos rendszerben folyik majd a tanítás. Két ilyen csoport indult eddig.

Felső tagozaton általában 3-3 osztály van (csak 6-ban négy), itt matematika tagozat is működik. 6-7-8. osztályban az idegennyelv csak orosz, 4. és 5-ben két angol nyelvet tanuló osztály van évfolyamonként, a 3. idegennyelv helyett is magyart tanul. Az orosz tanítás két évfolyamon megszűnt. 4-7. osztályban lehetőség van mindenkinek magyart tanulni orosz helyett, mi, s 6-7-ben fakultatívan lehet angolt tanulni. Egy nyelvvizsgát tett orosz tanár tanítja az angol nyelvet. Remélik, az idén is lesz nyelvvizsgázó pedagógusok.

Iskolai körkép

KÜLÖNJELENTÉS

(Folytatás a 4. oldalról)

De hogyan is győzhetne a "jó", ha a bácsik meg a nénik ezt nem is tudják, mert nem tanulták meg. Naná, hogy cinikus vagyok. Egy pillanattal se higgye senki, hogy nekem bármiféle elégtételt jelent, ha most azok szorulnak a társadalom perifériájára, akik eddig leki-csinylőn nyilatkoztak a "szellem embe-réről", a pedagógusról -, hogy másról ne is beszéljek.

"Hányszor bennem van, hogy oda-szólók a tisztelt képviselő úrnak egy-egy "nem-e" vagy "-suk, -sük" után, hogy legalább magyarul tanult volna meg tisztességesen, mert talán akkor nem beszélne ennyi hülyeséget, de még azt mondaná, hogy lobbizok."

Hja, nyelvében él a nemzet.

Ha Kőlcsey szavai igazak - és miért ne lennének azok -, akkor Törökszent-miklóson a második legnagyobb etnikai kisebbség a magyar.

NYELVÉBEN ÉL A NEMZET

Nemhiába tanítjuk - ez legalább vitat-hatatlan -, hogy a "stílus maga az em-ber. Ki hogy beszél, úgy gondolkodik - egyszóval olyan. Számtalan hivatalos és nem hivatalos irománnyal vagyok úgy, mint a történészek az etruszkok-kal: el tudom olvasni, mert - általában - ugyanazokat a betűket használja, de elképzelni sem tudom, hogy mit, miről ír. Persze, "ettől még lehet becsületes magyar". Hát hogyné, aki sem saját, magyar, anyanyelvét nem bírja, sem saját, magyar, történelmét nem ismeri. Biztosan. Így a legkönnyebb eljutni Eu-rópába is - mert "európaiul" még ennyit sem tud. Se hazája, se magyarsága. HONTALANUL EURÓPÁBAN - ez lett volna az igazán találó cím, de jobb, hogy nem jutott korábban eszembe, mert a mellődőmet magyarok - akik valójában a legkevésbé tudják a "magyarságról" - saját nacionalizmusuk megerősítését hallották volna ki belőle. Hát - mindenesetre - az iskolaügy rend-betele felér - majd egy újabb honfog-lalással.

MÍTOSZAINK:

A. Az első kiemelt mítoszunk a "mun-káshatalom" volt. Erről csak annyit, hogy a munkás az, aki effektíve termelőmunkát végez, és nem az, akinek ezt írták be a személyi igazolványába. Egy-szerűbben: ha a munkást kiemeled a gép mellől egy íróasztalhoz, akkor bü-rokrata lesz, ha diplomát kap, akkor értelmiségi (de semmi esetre sem "munkás"). Hogy a "kiemelt munkások" hatalma mennyire szolgálta a munká-sokat, ma nem nehéz megítélni.

B. "A történelem osztályharcok törté-nete". Távolról sem csak az. Csak úgy mellékesen: a lázadó rabszolgákat álta-lában keresztrefeszítették, a felkelt pa-rasztokat felnagyelték, karobahúzták, s bármilyen fájdalmas is, egyelőre még nem tudunk az "elnyomott" ám öntuda-tos lovasnomádok osztályharcáról, az ősemberek lázadásáról már nem is be-szélve. Azt is csak megsúgom, hogy a felkelt rabszolgákból nem lettek a feu-

dalizmusban földesurak, a lázadó pa-rasztokból sem tőkés polgárok. Alkal-masint a szocialista forradalomban győztes munkások is "marha messze" kerültek a hatalom konkrét gyakorlásá-tól.

C. "Minden érték forrása a termelő-munka". A világért sem akarom meg-bántani a bányászokat, de nem tudom, mit szólnának hozzá, ha csak úgy - spontán - azt mondanám egyiküknek - megmutatva Magyarország térképét -, hogy "itt valahol szénnek kell lennie", s a többi már az ő dolga, viszont "holnap fűteni akarok". Tervezze meg, szerve-ze meg, építse meg - természetesen a gépeket is hozzá -, szállítsa és értéke-sítse anélkül, hogy igénybe venné bár-milyen "nyomorult értelmiségi" munká-ját.

Mert ugye, ha nem kapja meg mun-kájának teljes értékét, akkor "kizsákmá-nyolják", az pedig nagyon csúnya do-log. Biztosan nagyon elvont leszek, ha azt mondom, hogy ugyanaz a munkás ugyanazt a csavart megtekerve az egyik üzemben a dupláját keresi, mint a másikban. Igaz, a "munkadarab" nem ugyanaz, mert ebben az előző üzem-ben olyasmit gyártanak, amit el is lehet adni. Kérdezhetik, hogy mit keresnek ezek a "tétélek" itt. Pedig pofonegyszerű: ezek a "mítoszok" ma is élnek (vala-mi hatása azért csak volt az iskolának), működnek, elég sűrűn hallom, hogy a munkások meg a parasztok tartanak el minket, pedagógusokat. Sőt, amikor ér-telmiségi létünk kilátástalanságát hang-súlyozzuk, nem ritka az a válasz, hogy "a pedagógusok csak fogják be a szá-jukat, mert hol van az a termelőüzem, ahol 30 százalékos fizetésemelés volt."

VAGY:

"Hol keres annyit egy takarítónő, mint egy tanár, pedig mennyit dolgozik sze-gény."

Az "eltartott" válasza:

"Tessék akkor sokkal jobban és töb-bet dolgozni, mert félrúgom az eltartási szerződést és nem tanítom a gyereke-det, hanem megyek én is melózni, vi-szont kérd meg a takarítónőt, hogy ta-rítsa meg a gyereket erre is, meg arra is." Persze, ennyivel nem lehet elintézni egy "mítoszt". Valószínűleg önök is hal-lottak arról, hogy a nyugati munkát vál-lalni szándékozónak be kell adni egy rövid önéletrajzot németül vagy angol-ul. Folytassam?

Folytatom: "Odakint" egy ilyen meg-íratása 30-40 dollárba kerül. Nem lég-bőlkapott az az állításom, hogy szeret-ném én látni azt a magyar szakmun-kást, aki akár magyarul is meg tudná hibátlanul fogalmazni. Azt viszont me-légen ajánlom, hogy a lelkiismeret-fur-dalást tessenek azoknak címezni, akik az említett "mítosz" követői.

- KÖZBEVETŐLEG:

Vettem egy angol nyelvön-nyvet. Az olcsóbbik fajtából, amiből hetente jele-nik meg egy. Ára: 360.- Ft. Drága. (De kell.) Előjegyeztem A technika króni-káját - á: 2.500.- és még csak elképze-léseim vannak, hogy miből fizetem ki.

Viszont: szükségem van rá, mivel tör-ténelmet is, filozófiát is tanítok.

Ellenben: "Pipás Gyurka" nem vesz angol nyelvönnyvet, sőt még A technika krónikája sem jelent neki gondot.

Mégis: Milyen jól megvan, és renge-teg az ideje.

Talán őt, Pipás Gyurkát kellene meg-kérni arra, hogy tanítson.

Sokkal kevesebből kijönne - úgy az államnak, mint az önkormányzatnak.

OLVASTAM:

"A forrásokat át kell csoportosítani és az emberekbe kell fektetni. A béke ide-jén megtakarítható összegeket képzési programokra, iskolákra és elérhető egészségügyi ellátásra kell fordítani."

Ne, nem rólunk van szó:

"Az amerikaiaknak össze kell fogni-uk, hogy helyrehozzák két évtizednyi nem törődés következményeit."

Ugyanabból a cikkből idéztem, aki nem hiszi, nézzen utána a Business Week 1991. februári számá-ban. (Nem kell megjedni, magyar nyelvű kiadás.)

Egyébként az az Amerika volt "nem-törődöm", amelyik 1986-ban egy főre - általános és középfokú oktatásban - átlag 2.489 dollárt fordított. (Összehason-lításul: Németország 3.572, Anglia 4.013 dollár.) Nem akarok senkit elret-teneni, ezért nem írom le az 1991-es magyar kvótákat, sőt a helyes megfej-tést beküldők között sem sorsolunk ki semmit. (Na, mégis: óvoda 15.000, ál-talános iskola 30.000, középiskola át-lagban kb. 50.000 forint.) Biztosan az amerikaiaknak van több pótolni valójuk, mivel annyira lemaradtak a világszopi versenyben, nem?

A helyi bölcsőde- és óvodamizéria miatt egyszerűen nem tehetem meg, hogy ne írjam le:

A DuPont cég Delaware-ban egymil-liárd dollárt fektetett be a gyermek-ellátás fejlesztésébe, többek között a "Hapci" napközibe - inkább a magyar óvodának felelne ez meg -, ahová a náthás gyerekeket vihetik a szülők, hogy maguk ne essenek ki a munkából.

"Ez jó üzlet és előrelátó szociálpoliti-ka" - minősíti az újság.

"Az ország emberi erőforrásait végül is a kisgyermek alakítja. És ha azt akarjuk, hogy gyermekeink eredménye-sen végezzék el az iskolát, jó gyermek-ellátást kell biztosítani - véli Faith A. Wohl, a DuPont egyik igazgatója.

Kommentár helyett csak annyit, hogy sem a gazdasági lap, sem az igazgató nem beszél felesleges pénzkidobásról ("eltartásról" meg végképp nem), sőt "befektetésnek" tekintik. Nekem nem úgy tetszik, hogy a Business Week az Amerikai Elmegyógyintézetek Ápoltjai Szövetségének a kiadványa lenne.. Mi-előtt elfajulnék, be is fejezem (mára):

"A mi társadalmunk család- és gyer-mekellenes." - Ezt Andrásfalvy Bertalan mondta a televízióban. Ő már csak tud-ja, nem?

(Következik: A HELYZET)

Kakuk Imre

„SEMMI BIZTATÓT NEM MONDHATUNK”

Tovább fenyeget a munkanélküliség

Helyzetkép a munkaügyi központból

Ha a feszültséget súlyra lehetne mérni, talán mázsákat mutatna a mérleg. Nem szívesen jönnek ide a rászorulók, pedig a munkaügyi központ törökszentmiklósi kirendeltségének dolgozói mindent megtesznek, hogy oldódjanak a görcsök. Kedvesek és segítőkészek, pedig nem könnyű a dolguk annak ellenére sem, hogy március óta létszámuk kétfélével növekedett, és technikai eszköztáruk is fejlődött. Addigi egy számítógépük helyett öt lett, s ez jelentősen meggyorsította és precízebbé tette az ügyvitelt.

- Sajnos ennek ellenére is nehéz a lépést tartanunk - sóhajt Takács Jánosné előadó, mert ügyfeleink száma rohamosan nő. 1990 végén 480 segélyezettünk volt, s idén júliusra számuk 1.420-ra növekedett. Nemcsak a város és vonzáskörzetének munkavállalói tartoznak hozzánk, hanem a más városokban dolgozó, de lakhely szerint idetartozók is. Naponta átlagban 80 fő fordul meg nálunk, akad köztük, aki csak munkahelyet keres, mert járadékra nem jogosult, a zömük viszont járadékos, visszarendelt ügyfelünk.

- Nem segílyt tetszett gondolni?

- Látja, ez is az egyik gondunk. Ön is segélyről beszél, holott ez az elnevezés már nem létezik. Március elseje óta nemcsak az elnevezés - munkanélküli járadék -, hanem az 1991. évi IV. törvény ettől az időponttól kezdve módosított a jogosultságokon is, s ezt kevesen tudják.

- Akkor talán nem is ártana ismertetni a változások lényegét.

- Március elsejéig 18 hónap munkaviszony kellett ahhoz,

hogy valaki munkanélküli segélyre legyen jogosult. Március elsejétől a jogosultság elbírálásához az igénybejelentés napját megelőző négy éven belül munkaviszony az irányadó. A munkanélkülinek a négy éven belül legkevesebb 360 nap - ez

szab meg. Ez azt jelenti, hogy a jogosultság az igénybejelentést követő naptól mindenki számára megkezdődik, de a járadék azonnali folyósítása csak azoknak, akiknek nem saját hibájából szűnik meg a munkaviszonya. Amennyiben a dolgozó

csak az átképzési szaktanfolyam ad megoldást. Ők egyre inkább a társadalmi figyelem periferiájára szorulnak, s nagyon nagy szociális gondot okoznak. Miután se iskolába nem járnak, se nem dolgoznak, felügyeletük sem igen akad, teljesen elkallódnak.

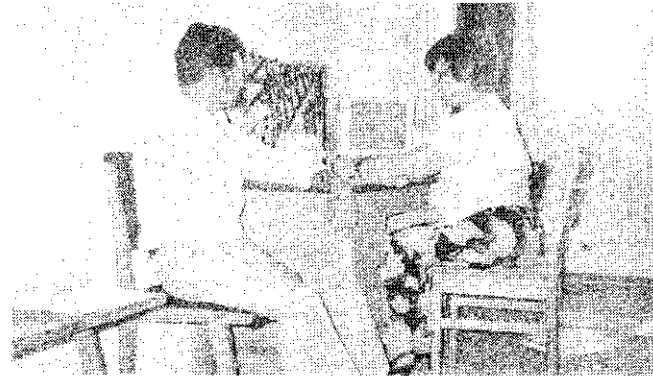
- Van-e remény a helyzet javulására?

- Sajnos nincs. Most júliusban is 6-7 munkálató jelentett be tíz fő fölötti leépítést, de 25 százalék fölötti leépítések is folyamatban vannak. Ebben a hónapban 155 fő elbocsátását jelentették be a munkálatók. Közülük egy ötvennél több dolgozót küld el. De a 155 fő elbocsátás sem biztos, hogy végleges. A rendelet szerint 10 fő fölött a munkálató egy hónappal előbb köteles jelezni nekünk a felmondást, de mivel elmulasztására nincs szankció, nem minden esetben tartják be. Egyelőre a tudomásunk szerint problémákkal küszködő nagyvállalataink nem jeleztek leépítési szándékot. Hogy a jövő mit hoz, nem tudhatjuk.

- Új munkahelyek teremtésére sincs lehetőség?

- Sajnos olyan mértékűre, ami számítana, nincs. Egy-egy munkálató kér csak egy-két főt rövidebb idejű foglalkoztatásra. A munkaügyi központ próbál a helyzeten enyhíteni. Támogatja anyagilag a munkanélküliek vállalkozóvá válását, de támogatja a munkálatót is, ha pályakezdőt vagy munkanélkülit alkalmaz, esetleg rész munkaidőben foglalkoztat dolgozókat ahelyett, hogy elküldené őket. De ez csak csepp a tengerben. Bár mennyire szeretnénk is, semmi biztatót nem mondhatunk.

Pásztor

Talán most akad valami

csak 12 hónap az eddigi 18-cal szemben - munkaviszonyt kell bizonyítania, amiféle járadékra jogosít. A maximum - 2 év járadék - a négy éves teljes munkaviszony után jár. A járadék összegének megállapításánál az utolsó munkáltatónál kapott havi átlagkereset a mérvadó. Ha az összeg a mindenkori létminimumot nem éri el - most 7.000 Ft -, akkor ezt teljes egészében járadékként kapja a jogosult. Az e fölötti keresetek esetén a jogosultság első szakaszában annak 70 százaléka, a második szakaszban 50 százaléka jár.

Kevesen tudják azt is, hogy március elsejétől a jogosultság kezdete a munkakönyvi bejegyzés függvénye. A felelőtlen, elhamarkodott munkahelyelhagyás csökkentése érdekében a rendelet várakozási időt

maga mond fel, a járadék folyósítása csak 90 nap letelte után kezdődhet meg. Ez valószínűleg mindenkit megfontolásra készítet majd.

- Mely rétegeket érinti elsősorban a munkanélküliség?

- Eddig főképp a szakképesítés nélkülieket, de egyre inkább terjed más rétegekben is. Elsősorban az élelmiszer eladókat, adminisztratív munkaköröket betöltőket és az építőipari szakmákkal rendelkezőket fenyegeti veszély, de a felsőbb képzésűek sem dűskálhatnak már a munkahelyekben. Pillanatnyilag csak az orvosokat nem érinti közvetlenül a munkahelyhiány. Nagyon sok az elhelyezkedni nem tudó pályakezdőnk, az általános iskolát befejező, de tovább nem tanuló fiatalok helyzete pedig szinte teljesen megoldatlan, részükre

VÁLÁS UTÁN TISZABÓN

Május 15-től dr. Bognár Szabolcs, a tiszabői Széchenyi István Falusegítő Szolgálatának volt vezetője a budapesti Főpolgármesteri Hivatal szociálpolitikai főosztályának vezetője. Elváltak útjait a Négyesi Zoltán vezető falutól.

Pedig tavaly nyáron még másképp tűnt, egynek látszott a falusegítő szolgálat, a falu sorsa a közismert szociálpolitikai jogászával. Ezt ő magávalragadóan hirdette is. Nemcsak szavakkal, tetteivel is. Egy év alatt közismert lett Tiszabó, a cigánytöbbségű falu a magyar közvélemény előtt. Ez elvitathatatlanul Bognár Szabolcs érdeme személyesen.

A tavalyi nyári egyetem, építőtábor, a falusegítő szolgálatok találkozója idején még Tiszabón áradt belőle a másokat is serkentő tenniakarás. Tavaly neki köszönhető a falu,

hogy a köztársasági elnök, Göncz Árpád a falu iskolájában tartotta az évnívót. Az óriási publicitás biztosítása mellett hét pályázatot adott be '90-ben, ebből hatalm több mint négy millió forintot nyert a falu számára, melyet Négyesi Zoltán polgármester nem adott át neki. "Még a kamatait sem", amit fontosnak tartott Bognár Szabolcs házzáfűzni a Magyar Nemzetben megjelent nyilatkozatához.

- "Bedobtam a törülközőt" - nyilatkozta még májusban, a Kurirban. - A polgármester és közöttem kialakult nézetkülönbség, ellentét is siettetta távozásom. Feleslegessé váltam Tiszabón.

Az ellentét alapja a kölcsönös nyilatkozatok szerint az, hogy Bognár Szabolcs nagy ugrást szeretett volna elérni, míg Négyesi Zoltán szerint lépcsőfokokat átugrani nem

lehet. A polgármester szemléletét is kifogásolta, egy Négyesi Zoltántól vett idézettel: "Tudod ezekkel (mármint a cigányokkal) csak úgy lehet bánni, hogy az egyik kezében kalács, a másikban korbács".

Bognár Szabolcs hozta létre az "Egészséges Tiszabóért" Alapítványt, ami ma is működik.

Tevékenységének tehát letörőhetetlen nyomai maradnak a faluban. "Két dudás nem fér meg egy csárdában!" - idézte a közmondást beszélgetésünk zárásaként, mint konzekvenciát.

"Valahogy úgy fogalmazott, hogy Tiszabó egy szociális szemétdomb, ahol ő a kiskakas" - mondta róla Négyesi Zoltán.

Nemrégiben távozott dr. Bognár Szabolcs, Négyesi Zoltán viszont maradt.

T.A.

Székácsosok a Tiszán

A Székács Elemér Mezőgazdasági Szakközépiskolában már szinte hagyomány, hogy Jávor László tanár úr az iskola testnevelője és felesége, aki szintén az iskola tanára, néhány vállalkozó kedvű diákjával együtt a Tiszán vízitáboroznak. Már a Tisza magyarországi szakaszát teljesen bejárták.

Ezen a nyáron Tiszabecsen szálltunk vízre saját felszerelésünkkel, kajakokkal, kenuval, motorcsónakkal, és 14 fős csapatunkkal. Az úticélunk Tokaj volt, ami azt jelentette, hogy 203 km-t kellett leveznünk 9 nap alatt.

Nagy csomagokkal, teli energiával és jókedvvel indultunk el a gyorsan folyó vízre. Az első szakaszon akadtak problémák a víz gyors folyása miatt. Néhányszor a kajakosok felakadtak a köveken a sekély vízben, a kenusok pedig a Tisza közepén felborultak a csomagokkal teli kenuval. A borulás után megmentették a kenut, csomagokat és persze saját magukat is.

Vadkempingeztünk, sátorban aludtunk és a Tiszában fürödtünk. Bizony néha eszünkbe jutott az otthoni fürdőszoba, vagy a jó puha ág. Szatmárcseke, Gergelyugornya, Benk, Dombrád és Tokaj voltak az állomáshelyeink.

Egy nap alatt a legkevesebb amit eveztünk, 27 km volt, a legtöbb 62. Az időjárást kifogtuk, nagyon jó idő volt, mindenki napozhatott kedvére. Magunk főztünk, amit nem lehet elfelejteni, mert jobb volt, mint az otthoni, vagy csak jobban esett egy-egy táv levezése után. Étteremben is ettünk, ahol a változatosság kedvéért mindig rántott borda volt a menü.

Felédhetetlen élményben volt részünk. A Tisza csodálatos, de veszélyes is. Nagyon kellett egymásra vigyázni, olyanok voltunk, mint egy nagy család.

A hangulat jó volt, vidáman, énekelve, de néha megtörtén és fáradtan eveztük végig a 203 km-t.

Emlékezetes marad számunkra a nevezetességek megtekintése, mint a Móricz szülőház, a kopjafás temető vagy a faszindelyes harangláb.

Tokajnál megcsappant energiával, de megkönnyebbülten szálltunk ki a kajakból, kenukból, elgámborodott testtel. Mindenki hősiesen levezte a távot, tele élményekkel és barnán térhetett haza.

Vállalkozásunkat a Székács DSE és a szülői munkaközösség támogatta.

Jávor tanár úr már készül az újabb túrára, aminem vízi, hanem sítábor lesz.

Fehér Tünde
IV. a. osztályos tanuló

FÉNYEK ÉS ÁRNYÉKOK TISZAPÜSPÖKIBŐL

Nemcsak a diákok szerint volt túl rövid az idei nyár - egyesek szerint nem is volt. Az esőben a kontúrok elmosódottabbak, így - talán - a ritka napsütés feltűnőbbé teszi a kontrasztokat. Ugy volt ez a tiszapüspöki üdülőtelepen is.

Egy:

"Árszínvonal - színvonal nélkül"

Hirtelen megszaporodtak a bűfék, valami nyolcat számoltam össze a strand környékén. Jó, hogy most már le is lehet ülni. Ami nem jó, hogy a kiszámíthatatlan forgalom miatt (a Tisza vízszintje úgy változik egyik napról a másikra, mint Thürmer Gyula véleménye puccsügben), az árak "tetőznek".

A faház 50.- Ft-os Drehere nekem drága (annak ellenére, hogy az ő hasznuk is minimális). Még jó, hogy egy bódében bolti áron is lehet venni.

A nyugati túristák időutazónak is képzelhetik magukat, mert a korszerű vendéglátástól kb. 30 évvel van csak lemaradva így az egész.

Kettő: "A forma uralma"

Irtották a szúnyogokat. Akik átélték, mesélik, hogy borzasztó nagy füst - vagy mi - volt, s csak úgy záporoztak a bogarak a fákról. Ezzel szemben: kidugtam az orrom a faházból, kábé 12 szúnyogot vertem agyon evés közben. Tanultam belőle: lefújtam magam valami Mosquito nevű riasztóval és lementem a partra: félmillió szúnyog biztos, hogy nem hallott erről a szerről. Tanultam belőle: Szu-kut is kentem magamra. A változás annyi, hogy nem méhettem emberek közé, más semmi.

Az egyik este persze láttam, amint egy járműről körös-körül fújják vagy füstölik a bokrokat. A baj csak annyi volt, hogy az egész szúnyogcsorda a mezőn volt - levegőt sem nagyon lehetett tőlük kapni - mivel ott volt melegebb.

Más: Felért egy vesszőfutással, amíg valaki a strandtól az üdülőtelepig ért. Naná, hogy a szúnyogok miatt.

Persze, ebben is az időjárás a hibás: nem a szúnyogok voltak sokan, hanem mi, vendégek kevesen. (Így emelkedett az egy főre eső átlag az elviselhetőség határán túl, bár sokak szerint még így

is kevesebben voltak, mint tavaly - már a szúnyogok.)

Három: "Isten háta mögött"

Sok a faház (bár az egy külön legenda lehetne, hogy ki hogyan jutott - juthatott - és mekkora telekhez), de aki magának akar főzni, jobban teszi, ha kiszállítja Törökszentmiklósról, mert a faluban sem lehet mindent kapni. (Ami nem is csoda a kiszámíthatatlan forgalom miatt; persze az más kérdés, hogy Törökszentmiklóson sem lehet mindent kapni). Ugy tűnik, a villatulajdonosok erre be is rendezkedtek, így egy kereskedőnek - tejjel és kenyérrel - nem sok esélye lenne az üdülőtelepen.

Komolyabb üzletembert amúgy sem lehet várni - vendégként sem -, mert hiába is lenne nála a személyi hívó, mire telefonálni tudna...

Négy: "Szoc. réal."

Volt olyan faház, ahol szinte naponta adtak partikat. (Mondhatnám, ez semmi, hiszen nálunk rázott a zuhanyzó. Válogató volt, mert a villanszerelőt kihagyta.)

Egy hang általában este 10 után adta a telep tudtára, hogy "vágyom egy nő után".

A boldog békeidőket idézte, amikor a Barneval üdülőjében augusztus 19-én a szoc. brigádok aranykorát idéző bulit rendeztek: Kőbányai világos, tangóharmonika, multság - állítólag Szolnokig - még rá két napig - egyetlen kapás sem volt. Jó - egyébként -, hogy nem volt melegebb, mert a túlcsoorduló - amúgy is - "gusztyusos" szemégyűjtő konténerrek még így is félelmetes szagot árasztottak. Nem helybeli üdülők képtelenek voltak kitalálni a szemétszállítás logikáját. (A helybeliek nem is kíséreltek ilyesmivel.)

Volt egy nyár

S ami igazán biztató: egyre növekszik a "félrészes" fürdőruhában napozó hölgyek száma. Több strandolót sajátos nyakferdülései kellene kezelni, ha több lett volna a napsütés.

Egy biztos: jövőre is lesz nyár.

Kakuk Imre

A városi könyvtár hagyományaihoz híven ebben a tanévben is megszervezi az általános és középiskolás tanulók osztályainak könyvtárlátogatását. Szeptembertől várják az osztályokat könyvtár- és könyvhasználati órákra, valamint a szaktanárok által megtartott egy-egy rendhagyó órára. Lehetőséget biztosítanak, hogy a könyvtár szakkönyveivel, folyóirataival megismerkedjenek a tanulók. Az elmúlt évhez hasonlóan igény és lehetőség szerint rendszeresen fogadják a Szolnoki tanítási módszerrel tanító pedagógusok osztályait, valamint az általános iskolák napközis csoportjait.

A programok egyeztetését személyesen, vagy a 11-es, illetve a 13-as telefon 12-es mellékén kéri a könyvtárosok.

"Ha így haladunk, Tüzép sem kell"

Minek a szén, ha nincs rá pénz

A más években már ilyen tájban igen csak forgalmasnak mondható Tüzép-telep most gyanúsán csendes. Az építőanyagok környékén egy teremtett lélek sincs, a hatalmas szénkupacok mellett egyetlen árva markoló dolgozik, az sem sokáig. - *Miért ez a nagy csend?* - kérdezem **Bernát Bélát**, a telep vezetőjét. - *Talán rosszkor jöttem, szünnap van?*

- Sajnos nem erről van szó. Nincs mit szépíteni, mostanában bármikor jönne, ez a kép fogadná. Gyakorlatilag elnéptelenedett a telep, és ez nemcsak nálunk van így, hanem szinte az országban. Az iszonyúan megnövekedett fogyasztói árak most már oly mértékben sújtják a lakosságot, legyen építetőről, tüzelőt vásárolni szándékozóról szó, hogy elvéve akad vásárlónk. Az építőanyagok folyamatos áremelkedése gyakorlatilag kiszorította tőlünk a fizetőképes keresletet, annak ellenére, hogy választékunk szinte minden igényt kielégítő. Az árak lassan a létalapját rengetik meg a vállalatnak. Igyekszünk árstruktúránkon változtatni, beszerzési forrásainkat növelni, hogy alacsonyabb árfejkvésű építőanyagokat tudjunk beszerezni, de az az igazság, hogy a jelenlegi gazdasági helyzetben sok esetben még ezeket sem tudják megvenni. Nagyon megfordult a kocka néhány évvel ezelőthöz képest. Akkor kereslet volt és kínálat nem, most éppen fordítva. A lakosság életszínvonala egyre csökken, s úgy érzem, ez belátható időn belül nem is változik. Manapság nagyon kevesen engedhetik meg maguknak, hogy építkezzenek.

- *Nem is igazán az számomra a furcsa, hogy cementért, cserépért, gerendáért nem állnak sorba, hanem az, hogy szénnel megrakott koccsikat sem látok. Tüzelőre csak szüksége van mindenkinek ilyenkor nyár végén, ősz elején.*

- Most még speciálisabb területre érkezünk. Hogy a szén iránt sincs érdeklődés, annak két oka van. Az egyik az, hogy ez év május végéig lebonyolított előszámítások lehetővé tették, hogy a vásárlók a június 1-jei áremelés előtti áron megvehessék tüzelőjüket. Akkor jelentős

Vajon gazdára talál, vagy ott porlad el?

mennyiségű - 15.000 mázsa - szenet értékesítettünk. Ez számunkra egy igen jelentős eladásodáshoz vezetett. Az akkor előre befizetett tüzelőt elkezdtek leszállítani, s ez azóta is folyamatosan megy.

- *Ez azt jelenti, hogy az előfizetéseken kívül más nem juthat szénhez?*

- Lényegében igen. Ez az elnéptelenedés másik oka.

Akik tavasszal tehettek, több évre vásároltak szenet, s nyilván az olcsó hazaiból, tataiból, dorogiból. Örülünk, hogy ezt tudjuk biztosítani, többre nincs lehetőség. Szabadforgalomra csak import szenünk van, viszont az senkinek sem kell. Érthető, hiszen míg a nagyon kedvelt dorogi brikett 754, a jelenleg itt kapható német Thyssen szén 1.218 Ft. Ez óriási árdifferencia, amit nem tudnak a vevők megfizetni. Magyar szenünk pedig csak később lesz.

- *Én úgy gondolom, lesznek itt azután is nagyon komoly gondok.*

- Egészen biztosan. Június 1-jétől átlagban 120 százalékkal nőtt a tüzelő ára. Hogy ez pontosan mit jelent, mutatja a nálunk forgalmazott és keresett szenek áremelési statisztikája:

	Áremelés előtt	Áremelés után
Berentei dió	160,20	376,60
Berentei aknaszén	178,30	352,60
Oroszlányi kocka	241,30	516,30
Dorogi kocka	234,10	497,40
Dorogi brikett	257,10	754,40
Tatal brikett	264,70	763,30
Mecseki brikett	244,00	727,10

Abból kiderül, hogy éppen a legkeresettebb tüzelőfajtának, a briketteknek az ára nőtt háromszorosára. Nyilvánvaló, hogy áremelés előtti áron csak az anyagilag viszonylag jobban állók tudták esetleg több évre előre megvenni a kályhába való. Akiknek erre akkor nem volt pénzük, most háromszor annyit vásárolhatnak majd.

De miből? Naponta foglalkoztat bennünket, hogy milyen anyagi forrásból lesz képes az emberek jó része a téli melegről gondoskodni. A Berentei dió és aknaszén még így is viszonylag olcsó, de a forgalomban lévő kályhák zöme brikett tüzelésre alkalmas. Azok viszont már drágák, az elszegényedett rétegek nem fogják tudni megvenni. Nagyon tartunk a jövőtől. Két-három napi éhezés sem olyan veszélyes, mint -10 vagy -20 fokban fagyoskodni. Mindenképpen segíteni kell a városi önkormányzatnak, a szociális szervezeteknek, hogy minden háztartásba eljusson a feltétlenül szükséges mennyiségű tüzelő. Ha ezt nem sikerül megoldani, nagyon nagy bajok lesznek.

- *Az is kérdés, hogy a viszonylag olcsóbb magyar szénből lesz-e elég egyáltalán a tél folyamán. Hiszen tavaly számtalan eset volt rá, hogy mivel nem mindig volt, egymást taposták érte az emberek.*

- Nagyon reméljük, hogy az idén ilyen gond nem lesz. A bányáktól nyert értesüléseink alapján úgy tűnik, hogy az ellátás zavartalan, legalábbis mennyiségileg. A minőséget sajnos nem tudjuk garantálni minden esetben.

- *Van-e remény, hogy a közeljövőben javulni fog a helyzet? Az árakra gondolok.*

- Azt kell mondjam, nincs. A tüzelő ára csökkenni nem fog. De még ha csökkenne is, az sem tenné olcsóbbá, mert a közúti és vasúti szállítási közti különbségek csaknem elmosódtak. Ma már a vasút sem olcsó, s nekünk ezekhez a költségekhez is igazodni kell, ez is növeli árainkat. S ki tudja még, mi minden.

Talán az lenne a megoldás, ha elmenénk melegebb tájakra...

Pásztor

Az első lakáshoz jutók támogatása

AZ ILLETÉKES NEM NYILATKOZIK

Az előző számunkban ismertettük az önkormányzati rendelet lényegesebb kitételeit, és hangot adtunk kétélyeinknek. A belgért tényfeltáró munka nem volt könnyű.

Az objektivitás érdekében mindkét felet felkerestem, Túri Andrást az ideiglenes bizottság vezetőjét a rendelet kezdeményezőjét, és a két kisebbségben maradó képviselőt, a rendelet elutasítóját. Túri András elzárkózott a nyilatkozat elől, csak egy rövid idézetet adott át, melyet a Tákisz (Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat) megyei szervezetének állásfoglalásából emelt ki:

"Az önkormányzat döntheti el azt is, hogy helyi támogatást nyújt-e olyan folyamatban lévő építkezésekhez is, akik tulajdonosai korábban nem részesültek központi forrásból támogatás-

ban, vagy csak az idei évben megkezdett építkezéseket, illetőleg vásárlásokat segíti."

Álljanak itt a kérdések, melyeket kérésére írásban is eljuttatam hozzá:

Milyen céllal és hogyan hozta létre a képviselő-testület az ideiglenes bizottságot? Mik a feladatai és milyen jogkörrel bír?

Honnan van fedezete a visszamenőleges támogatásnak? Alanyi jogon vagy rászorultság alapján jár-e a támogatás? A rászorultságot milyen mutatók alapján állapítják meg? Vizsgálják-e az anyagi helyzetet, egyéb ingatlanok létét, van-e az illetőnek vállalkozása stb.?

(Folytatás a 11. oldalon)

Az első lakáshoz jutók támogatása

(Folytatás a 10. oldalról)

Véleménye szerint eldönthető-e az építkezés elhúzódsának egyértelmű oka?

Nem kívánt válaszolni, szerinte a rendeletben minden benne van.

Álljon itt most csupán a két ellene szavazó képviselő nyilatkozata:

Sántha Albert, alpolgármester:

A szavazásra előterjesztett anyagban szereplő 1,6 mFt támogatás odaítélését a következők miatt nem tudtam elfogadni: a felmérésben 64 első lakáshoz jutó szerepel, ezek közül csak 16-ot támogatnánk, akik különböző okokból még nem fejezték be lakásuk felépítését. Az igények 1988-89-90-ben keletkeztek, s egy 1982-es tanácsrendelet alapján az 1991-es költségvetésünkből támogatnánk őket.

Nyilván a 16 családnak jól jön a támogatás, és jó helyre kerül a családonkénti százezer forint is. Nem ezt nem tudom elfogadni, hanem azt, hogy azok, akik sok lemondással, spórolással, különböző családi kölcsönökkel, rengeteg munkával végül is először jutottak lakáshoz és ez a többség - kirekesztődnek mindennemű támogatásból.

Az a véleményem, hogy a képviselő-testület a többség rovására, a kisebbség javára nem döntött szerencsésen, noha a döntés jószándékát nem vonom kétségbe. S ha konzekvens akarok lenni, akkor vissza kell menni az 1988 előtti évekre is, mindössze két dolog kell: pénz és döntés.

Török Bertalan:

A rendelet kizárja azokat, akik használatbavételi engedéllyel rendelkeznek. Vannak személyek, akik nem voltak nagyon rászorulva az építkezés befejezésére, vagy hanyagolták, őket támogatjuk.

Igaz, hogy a rendelet garanciákat tartalmaz, de ezek elbírálása nehéz. Bizony van olyan közöttük, aki luxuslakást épít, az anyagi körülményei nem indokolják a támogatást, az önkormányzat meg csak úgy odaad nekik százezer forintot. Ezt az 1.600.000 Ft-ot, amit a képviselő-testület különkeretként megszavazott, indokoltabb lett volna más szociális célra felhasználni. Felháborodva hagytam el a termet, képviselői munkám során több ízben tapasztaltam, hogy a szavazást erőltetik, az előterjesztett anyagok nem megfelelőek, a döntéseket nem mindig körültekintően hozzuk. Egyes képviselők érdektelenek. Oda jutottam, hogy ha nem nézném a körzetembe tartozó 1.730 embert, visszaadnám a mandátumomat.

Szerettem volna megkérdezni néhány építkező fiatal is, sajnos az építkezők névsorát, lakcímet nem kaphattam meg a polgármesteri hivatalban. Személyiségjogokat sért - indokolták. A lakosoknak a címe csak akkor adható ki 300 forintos illeték fizetése mellett, ha a kérelmezőnek jogos érdeke fűződik hozzá. Döntse el az olvasó, hogy hány városlakó jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy a közpénzeket mire fordítja a választott képviselő-testület.

Augusztus 28-án az ideiglenes bizottság elbírálta a kérelmeket. Az élet igazolta kételyeinket. A hivatal dolgozói elmondták, sajnos olyan kérelmezőt kellett elutasítani, aki a kérvény elbírálását nem tudta megvárni, megkérte a használatbavételi engedélyt, mert szüksége volt a pénzügyi átalakítás által visszatartott 10 százalék tartálékra, hogy a kőművest ki tudja fizetni. A legrászorultabb kimaradt a támogatásból.

Akkor jó egy rendelet, ha a jogalkotói szándék nem fordul a visszájára.

Kovács Györgyné

Cserkészkednek

Tavaly ősszel alakult meg Törökszentmiklóson az Árva Bethlen Kata cserkészcsapat Csökmei Edit nagytiszteletű asszony vezetésével, a református egyház támogatásával.

Nyáron cserkész táborban volt a kis csapat Kisnaményban, egy héttig.

Idén a Bethlen úti iskola református kollégiumában táboroztak 32 fővel. Esténként tábor tüzet raktak, maguk főztek, számháborúztak, megnézték a napkeltét a Tiszánál, hallották a pacsirta hangját hajnalban. Idéntől már Kiscsatári Jóska bácsi és Farkas Éva néni is vállalta a gyerekekkel való foglalkozást.

Nyár végén együtt készültek az évenként aktuális fogadalom megújítására. Mindenkinél fel kell készülnie valamilyen cserkészpróbrára.

Az újoncpróba anyaga például ötféle tűzrakási mód bemutatása. A méhecske próbázók feladatai: segítsen környezetében, ismerje a családi és egyházi ünnepeket, hagyományokat. Készítsen ajándékot családtagjainak. Ismerjen öt virágot, öt falevelet és öt egyéb növényt, melyekből gyűjteményt készíthet. Ismerjen tíz állatot, öt madarat, képeikből albumot készíthet, tulajdonságaik felsorolásával. Ismerjen három "állatos" és három "madaras" népdalt. Őrsével virágot ültet cserépbé és gondolja azt. Méhecske próbát a 8-9 éves cserkész tesz.

Most a Nagykun Cserkésznapokra készülnek, amely szeptember 27-29 között lesz Berekszentmiklóson. A nyáron részt vettek a Debrecen melletti Erdőpusztán lévő táborban voltak.

Mindezekről Csökmei Edit nagytiszteletű asszony tájékoztatott, hozzátéve, hogy idén már lesz a fogadalmat tévők között katolikus is néhány.

A hitoktatásra járás feltétele a cserkészkedésnek, de természetesen mindenki saját vallása hitoktatására jár.

Szó sincs tehát arról, hogy ez valamikor is "kötelező" lesz, mint az úttörőség, vagy KISZ-tagság egykor.

HAZA CSAK EGY VAN

Romániából áttelepültek találkozója

Boldogan jönnek ide, hazra, Magyarországra a szívszorogatóan gyönyörű szülőföldjükről, Erdélyből. Szabadabb jövőről álmodnak. Kiábrándulva tapasztalják, hogy nem öleli őket keblére a magyar haza, melyet mindig is sajátjuknak éreztek. Annyiszor kerültek megalázott helyzetbe, de magyarságukat büszkén viselték, és most magyar földön lépten-nyomon lerománnozzák őket.

Augusztus 20-án a városi könyvtárban a Romániából áttelepültek részére szerve-

zett találkozón a meghívottak nagy számban megjelentek.

A meghívást elfogadta Molnár H. Lajos író, aki maga is megtapasztalta a beilleszkedés nehézségeit. Dedikálta két, Magyarországon megjelent kötetét és elmondta, hogy Szolnokon megalakult az Erdélyből Áttelepültek Szövetsége. Problémájával fordulhat a szervezethez a Törökszentmiklóson és környékén élő mintegy 50 frissen áttelepült. A találkozón szép számmal vettek részt a 30-40 éve itt élő székely származású városlakók.

A bensőséges beszélgetéssé alakult esten megállapodtak, hogy évente kétszer - október első és április

utolsó vasárnapján - találkoznak. Várják azokat is, akiket most nem sikerült értesíteni.

A rendezők - az MDF helyi szervezete és a könyvtár dolgozói - további segítségükért biztositották a vendégeket. A jelenlévő városi vezetők: Szegő János polgármester, Mészáros János és Sántha Albert alpolgármesterek szintén támogatást ígértek nehézségeik megoldásában. Tették ezt azért is, mert közöttük sok értékes szakember, orvos, mémők, zenész kereste városunkban és környékén a boldogulást.

Teremtő munkájukra szükség van ennek a városnak, ennek a hazának.

Kovács Györgyné

FKgP: A KÁRPÓTLÁSRÓL

Végrehajtásához közeledik a napi közérdeklődés középpontjában álló kárpótlási törvény. Morált és közhangulatot nagyban befolyásoló eseményről van szó. Akkor, amikor a gazdasági szerkezetváltással járó megpróbáltatások, a csaknem törvényszerűen bekövetkező krízisek, gazdasági visszaesés, a foglalkoztatási és szociális bizonytalanság legmélyebb szakaszában vagyunk, kerül sor a kárpótlási törvény végrehajtására.

Kinek mit hoz? Egyéneknek, családoknak, a tulajdonosi szemléleten, valós magántulajdonon alapuló gazdaságoknak, vállalkozásoknak? Meghozza-e a vált felendülést, kimozdulást a mélypontról?

Ha eltökélten, őseink akaratával, szívósságával, a tulajdon megszerzésének és működtetésének határozott kívánságával nyújtjuk kezünk feltételeit a termelésben és értékesítésben. Igen, ha megtalálja a szükséges és elfogadható segély- és hitelforrásokat, amik nélkülözhetetlenek a beinduláshoz. Igen, ha adózás szempontjából az indulás időszakában kedvezményesen lesznek elbírálva, ha nem lesznek kiszolgáltatva "rabló" kft.-k

Igen, ha a tulajdonossá váló új generáció vállalja a feladat nehezét, megteremti saját gazdálkodásának feltételeit a termelésben és értékesítésben. Igen, ha megtalálja a szükséges és elfogadható segély- és hitelforrásokat, amik nélkülözhetetlenek a beinduláshoz. Igen, ha adózás szempontjából az indulás időszakában kedvezményesen lesznek elbírálva, ha nem lesznek kiszolgáltatva "rabló" kft.-k

kényére, akik mindjárt a földkimérés ürügyén elképzeltelhetetlen összegekkel kívánják megterhelni a még nem is működő egyéni gazdaságokat.

Hozzájárulhat a fellendüléshez, ha mindannyiunkban tudatosul, hogy a népköztársaság megszűnt, köztársaság van és polgári társadalmat kell megvalósítani. Piaccgazdaságot, amely szabadversenyes és profit szemléletű. Kockázat van és veszíteni, nyerni egyaránt lehet. Ha belátjuk, hogy ebben a társadalmi formában fő gazdasági és emberi értékmérő a tőke, a törvény alapján megszerzett tulajdon. Bármennyire is szeretnénk itt a tisztességgel megszerzett tulajdon kifejezést használni, ezzel még sajnós várni kell. Addig, amíg a hatalomváltás a politikai élvonalhoz hasonlóan a gazdasági életben is végbemegy. Addig folyik a dolgozók félrevezetése, megfélemlítése, elbocsátása és az ország javainak, értékeinek tönkretétele, tisztességtelen elorzása. Érthető, hogy ilyen helyzetben ki-k szeretné még kimutatható tisztességes, jogos tulajdonát saját kezében tudni, vagy szabadon választott új, demokratikus érdekközösségben társulásban látni, ahol a javak elosztási aránya a társult tulajdonok aránya.

Mindenképpen élni kell a kárpótlási tör-

vény által biztosított tulajdonszerzési lehetőséggel. Fogadjuk el úgy, ahogy van és próbáljunk élni vele, beleértve a licitálás tortúráját is, bár nehezményeztük, de mégiscsak így maradt rajtunk.

Bármiféle előzetes félremagyarázással ellentétben senki sem kényszeríthető az ezer forintos aranykoronánkénti ár feletti földvisszaváltásra. Minden földkárpótlásra benyújtott kárpótlási jegyet be kell váltani, és olyan értékben, amihez a tulajdonosa hozzájárul ötszáz és háromezer forint közötti értékben.

A licitáción földet venni csak saját névre szóló kárpótlási jeggyel lehet. Ki van zárva, hogy amíg a kárpótlási igények kielégítést nem nyernek, pénzért felvásárolják a földeket.

A kárpótlási igényeket a szükséges földhivatali igazolásokkal, telekkönyvi másolatokkal kell ez év november 7-ig benyújtani a területileg illetékes megyei kárpótlási hivatalokhoz.

Azok a visszigénylők, akik a degresszió miatt nem részesülnek teljesértékű kártalanításban, a kárpótlási beadvány valamely üres hátoldalán írják fel, hogy teljesértékű kártalanításra igényt tartok.

BORT - BÚZÁT - BÉKÉSSÉGET

A FKgP helyi szervezete nevében:

Varga János

A Székács tanulói Wildeshausenben, német fiúk Törökszentmiklóson

Idén második alkalommal került sor a helyi mezőgazdasági szakiskola és az Oldenburg (Alsó-Szászország) tartománybeli mezőgazdasági szakmunkásképző közötti tanulócsere nyári gyakorlat ürügyén.

Nem volt könnyű tartani a tavaly kezdődött diákcserét, mivel erre az évre a kiutazási költségek a tavalyi többszörösére nőttek. Hisz az oda-vissza vonatjegy majdnem 20.000 Ft-ba kerül. Sikertült anyagi támogatást szerezni a tanulók utaztatásához, csak 9.000-et fizettek az utazók, így útra kelhetett 9 miklósi (7 fiú, 2 lány), akik pályázaton nyerték el a kiutazási jogot. Ennek feltétele volt a jó tanulás mellett a német nyelv ismerete, hiszen egyhetes kinntartózkodásuk alatt egymástól elkülönítve egyedül voltak ottani farmercsaládok vendégei. Az őket vendégül látó fiatalok szüleinek gazdaságában dolgoztak.

Rendkívül hasznos tapasztalatokkal tértek haza. Mindenütt a példás rend, az ésszerűség, racionalitás uralkodik - mondja Szabó Antal, aki Nádudvarról utazott ki.

- Akiknél én voltam vendég, szarvasmarha-tartással foglalkoznak. 40 állatot fejnek, de az egy hét alatt, míg ott voltam, csak egyszer jöttek a tejet elvinni. Ott tárolják addig a helyszínen, +2 Celsius-fokra hűtve azonnal, ahogy kifejték.

A fejőgép a hűtőtárolóra dolgozik.

- Egy hét alatt nem savanyodik meg a tej? - kérdezem csodálkozva. Itthon a bolti tej nyáron sokszor már estére megromlik!

- Nem. Hogy gazdaságos legyen a tárolás, a hűtő hulladék hőjének felhasználásával látják el melegvízzel az egész farmot. Bojler nincs!

- Áramszünet sincs?

(Folytatás a 13. oldalon)

Kétszer nem lehet ugyanabba a folyóba lépni

...tartja a pusztá tapasztalaton - s némi gondolkodáson - alapuló mondás. Nagy dolog a tapasztalat, főleg, ha történelmi. A minap is újságolvasás közben némi 'deja vu'-szerű tapasztaltam magamon. Azt olvastam ugyanis, hogy előkészítés alatt áll a 'független' kisgazdák és a 'nemzeti' kisgazdák egyesülése és az azt követő 'tagrevízió'. Ezt Torgyán József a televízióban is megerősítette.

Mindez engem egy másik nagy egyesítésre, az MSZDP és az MKP hajdani fuziójára emlékeztet. Lehet, hogy Torgyán úr még véletlenül sem mondott - "egykor" - senkinek semmit (nemhogy a III/3-as '007'-ese lett volna), ám - úgy tűnik - nemcsak a "kettős gondolkodás" módszerét vette át a kommunistáktól, de 'egyesítési tapasztalataikat' is hasznosítja. Tartok tőle, hogy a tagrevízió során a "nagyvezír" ellenfelei fognak "nem igazi" kisgazdáknak minősülni, s a Torgyán-féle eszmeiségtől távol esők, a párttól is "távol fognak esni". Persze, még mindig jobban járnak, mint hajdani "egyesítési" elődeik, hiszen akkor a hasonlóan daliás termetű (ám sokkal kevesebb hajjal rendelkező) pártvezér politikai ellenfeleit nemcsak a tagok, de sokszor az élők sorából is töröltette. Igaz, amaz úr nem József, hanem Mátyás (az "igazságtalan") volt, bár a történelmi tapasztalatok nem túl sok befolyást tulajdonítanak a keresztneveknek.

Ei kell ismernünk, Torgyán úr rendkívüli képességekkel rendelkezik, hiszen mindig kitalálja, hogy hívei mit akarnak hallani. Azt azonban csak remélhetjük, hogy soha nem "kényszerül" igéreteinek beváltására, különben az 'igazi' kisgazdáknak nem hívők (vagy nem 'eléggő' hívők) könnyen az akkor újra megnyitott recski szabadidő központban (akkor valószínűleg 'gazdaképző') találhatják magukat.

Hja, nagy dolog a történelmi tapasztalat.

(Peregrinus)

DEMIZSONOK OLCSÓN ELADÓK.

Törökszentmiklós, tel.: 898.

Mi újság a hobbik tájékán?

Még szerencse, hogy volt valamikor egy pártháztartás, amely a nagyüzemi művelésre alkalmatlannak minősített földterületeken hobbitelek kialakítását engedélyezte. Nem tudom, készült-e róla statisztika, hogy hány városi ember életét határozza meg a hobbitelek, akik hétvégeken sietnek ki a maguk teremtetébe, hogy munkával pihenjék ki a hét fáradalmait. Az sem mellékes ma már, hogy megtermelik a konyhára való zöltséget, gyümölcsöt.

Városunkban nem lehet panasz, a kispénzű és a tehetősebb ember is talál magának való telket.

Három városkörnyéki területen érdeklődtem, milyen gondokkal birkóznak a hobbitulajdonosok.

**Minden jó,
csak a
betörő sok**

A 4-es főút vonal és a tiszapüspöki út szegletében van a legkiépítettebb hobbiterület. Itt vagyont ér egy-egy telek. Kérnek érte vagy félmillió forintot, ha akad rá vevő egyáltalán. Az utcában, ahová befordulok, két ház is eladó.

Németh András szolnoki lakos házat épít. Az alapterület 30 négyzetméternél nem lehet több, de lefelé és felfelé kiegészíthető. A jövő nyáron már innen szeretne bejárni a Hűtőgépgyár melletti háztartási boltjukba.

- Jobb itt a jó levegőn, de a benzinköltségen is takarékoskodni szeretnék.

- *Mi itt a legnagyobb gond?* - érdeklődöm a láthatóan elégedett embertől.

- A víz, nekem hál'istennek sikerült a fúrás, 17 méterről éjjel-nappal nyomja a szivattyú a vizet. A szomszédoknál sok bosszúságot jelent, gyakran beomlik a kút. No meg a közbiztonság. Állandóak a betörések, nem is mindig tolvajlasi szándékkal. Csövesek eltöltenek itt egy éjszakát - esznek-isznak -, és reggel továbbállnak. Aki teheti, rácsot szerel fel, kutyákat tart.

További jó munkát kívánva továbbhajtok. A 4-esen nagy a forgalom, autók ezrei pöfögnek, a füst száll a hobbitelek felé.

**Vezeték
van, áram
nincs**

A surjáni hobbitelek vezető bekötőúton félméteres kátyúkat kerülgetve érkezem a volt homokbányái részre. Három éve parcelláztak itt.

Soós Sándor feleségével és két fiával éppen a kaput állítja, a szomszédban már a házikó épül. A 800 négyzetméteres telek első felében gödör.

- Ebből töltöttem fel a telket - magyarázza a gazda. Öt ezer forintomba került az elegyengetése. Megpróbáltuk a villanyt is bekötetni, de a Titász vezetősége nem járult hozzá, pedig vagy 300 méter hosszú vezetékötlet önerőből kiépítettünk.

- *Miért nem engedik a bekötést?*

- Vezetőváltás volt, nem engedik, hogy rákössünk a hálózatra, előzőleg pedig csak szóbeli engedéllyel rendelkezünk. Vagy húsz telket érint. A gyümölcsfákkal sincs szerencsém, sok kipusztult, lehet, hogy vékony a termőréteg, de inkább arra gondolok, hogy itt korábban szeméttelep volt, és sok káros anyag oldódott fel a földben. Legalább tíz zsák szemetet, flakont, egyebeket szedtem ki a földből.

Elköszönök a hazafelé készülő családtól, szeretnék gyorsan megfordulni, de a "hegyvidéki" terpen ez nem könnyű mutatvány.

**A víz
döglött,
a horgász
bosszús**

Óriási nyárfák árnyékában gurulok a szakállasi Hoit-Tisza felé. 83 telek sorakozik a parton, sokukhoz stég is tartozik. Igazi horgászparadicsom, horgász vízont alig látok.

Késő délután sem, ilyenkor kapna pedig a hal.

- Ebben a vízben csak hínárt, meg békát foghat az ember - fakad ki Gödér György, aki két bottal is próbálkozik. - Három éve még gyönyörű tiszta a víz, tavirózsák is nyíltak, most meg egy pocsolya az egész.

- Két éve burjánzott el a hínár - kapcsolódik a beszélgetésbe Soós Balázs -, a legnagyobb baj, hogy nincs a víznek cseréje. Amíg a Fegyvernek alatti halastavak működtek, addig ezt is megoldották. A víz kezelője a Felszabadulás Halászati Szövetkezet és a Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság Szolnokon. Nem sokat tesznek. A Tisza áradásakor teleengedték, a zsilipeket nyitva hagyták és a víz lefolyt, jelenleg is hiányzik legalább fél méter. Busa helyett amurt kellene bele telepíteni.

- Elég baj, hogy a víz ilyen, még a gáthasználati díjjal is bosszantanak bennünket. A tavalyi vihar kidöntötte a nagy fákat, azok még most is ott vannak, de beszédnek horgászszonként 1.400 forintot egy szezonra a gáthasználatért - folytatja a panaszsört Gödér György.

- Tisztességtelen, munka nélkül szerzett jövedelem ez. A vízügy kasszáját több millió forint befolyik így. Esős időben lezárják a gátat, de ők járnak rajta, pocsékul felvágják és a horgászokkal fizettetik meg a költségeket. A vízügy és a rendőrség intenzíven ellenőrzik a gátat. Akkor bezeg, ha betörést vagy randalírozást kellene megelőzni, nincsenek sehol. Rendszeres itt a csónakelkötés, a házak feltörése.

Nem védem a horgászokat, akadnak olyanok, akik itt hagyják a szemüket, a 17-18 éves fiatalok néha hangoskodnak, de bajaink megoldásáért a horgászegyesület is tehetne valamit - summázza a véleményét Soós Balázs.

Közben a stégről felkapaszkodunk a partra, beszélgetőtársam telkén a ház mögötti lócán folytatjuk az eszmecsere, de a szűnyogok hada arra int, hogy közeledik az este, s ideje elköszönöm.

Kovács Györgyné

A Székács tanulói Wildeshausenben, német fiúk Törökszentmiklóson

(Folytatás a 12. oldalról)

- Biztos nincs, ha így üzemelnek. Ahogy megérkeztünk, mindenki kapott 90 márka zsebpénzt az ottani tartományi kormánytól. Ez jár állítólag.

Egyik nap birkákat körmöltünk, ahol segítettem a gazdának, tőle ezért 80 márkát kaptam. Este discoba mentünk vendéglátóimmal. 15 márka volt a beugró (fizette nekem is), de ezért az ottani italkészletből már tetszés szerint fogaszthattunk.

Szó volt az életszínvonal-különbségről is. Mikor megmondtam, hogy édesapám 13.000 ft fizetése szűken 300 márka, azt kérdezték: miért dolgozik ennyi pénzért? Mit eszünk? Megnyugtattam őket, nem éhezünk. Náluk 3000 márka ugyanis az átlagjövedelem. A mezőgazdaságbeli 1500-1800 márkás jövedelmi átlag az ottani viszonyok közt alacsony. Persze ezt úgy kell érteni, hogy a farmercsalád minden tagjára ennyi jut, a gyerekekre is. 40-80 hektáros gazdaságok vannak. Állatokat tartanak. Maguk termelik a takarmányt. Renden volt a széna. Kimentünk fogatni.

A munkakezdésnél a terület láttán azt hittem, nem megyünk aznap haza. Géppel forgattunk, másfél óra alatt kész voltunk.

A szénának vetik a füvet, már eleve olyan fajta, ami a leghasznosabb az állatnak. A fűmagot már úgy árulják, hogy feltüntetik, milyen tápanyag, mennyi várható tőle, mikor melyik állatnak hasznos. A bárány meg a birka igénye nem ugyanaz. Mindegyik a neki legmegfelelőbbet kapja.

A mieinkkel együtt érkezett Törökszentmiklósról nyolc szász fiú. Ők a helyi tsz-ek és az állami gazdaság állattartó telepén töltötték a miklósiakkal együtt az újabb egy hetet, gyakorlat címén. A szenttamási ménes, Bartában a sertéstelep, Alatkán a baromfitelep és több szarvasmarha-telep volt vendéglátó munkahely. Végigjárták az állami gazdaság telepeit töviről hegyire. Elcsodálkoztak a hibridkukoricát öntöző lineár berendezésen. Általában csodálkoztak az iskola tanügyi felszereltségén.

A Székács kollégiumában laktak valamennyien, kivéve a hétvégét, amit a magyar vendéglátók családjainál töltöttek. Egy napra Budapestre is kirándultak természetesen. Miklósról, a tiszapüspöki Tisza-part volt a legnépszerűbb délutáni program.

Bár jövőre biztosan másik csapat német és magyar diáknak lesz lehetősége megismerni a másik hazáját, életét, mégis úgy búcsúztak:

Viszontlátásra!

SPORT — SPORT — SPORT — SPORT

Ősztől már nemcsak a bentmaradás a cél

Nyár elején lezárult kézilabdásaink első NB I/B-s évada. A játékosok és vezetők egyaránt elégedetten nyugtázták, hogy az alapvető célt, a bentmaradást sikerült elérni. Úgy tűnt, mindenki nagyon sóhajthat, hiszen minden rendben van a csapat körül. Nem ez történt. A szakosztályvezető lemondásáról, edzőcsereéről, játékosok eltávozásáról kezdtek hírek keringeni. Mivel a pletykáknak nem mindig lehet hinni, a legilletékesebbeknél, **Búzás Sándor** sportkőri elnöknel és **Tóth András** szakosztályvezetőnél érdeklődtünk, mi zajlik a kézisek házatáján.

- Mint általában lenni szokott, most is van a pletykáknak alapja - mondja **Búzás Sándor**. - Az év letele után többek között **Felföldi Zoltán** edzői munkájának értékelésére is sor került. A szakosztály vezetősége a vele való beszélgetés után úgy döntött, hogy a jövő idényre edzőváltás szükséges. Kölcsönös egyetértés alapján született a határozat, hogy helyette **Kocsis Lajos**, az eddigi pályaedző veszi át ezt a funkciót. Mi akkor arra számoltunk, hogy **Felföldi** továbbra is a csapatnál marad játékosként és pályaedzőként, mellette folytatja az ifik szakmai irányítását. Számításunk nem vált be, mert ő egyéb munkáját és a szakosztály által felajánlott honoráriumot figyelembe véve úgy döntött, nem él a felajánlott lehetőségekkel, hanem megvált a csapattól.

- *Hogyan fogadták a játékosok, hogy egy év után ismét **Kocsis Lajos** lesz az edzőjük?*

- Nem érte őket meglepetésként. Ők már korábban is hangot adtak annak a nézetüknek, hogy az edzői munka minősége javításra szorul, de a vezetőség úgy látta, hogy versenyévad közben nem lehet változtatni. Az új idényre viszont már kellett. **Kocsis** nemcsak meghatározó tagja a csapatnak, hanem játékosársai edzői munkáját is elismerik. Maximális energiával és általános megelégedésre már meg is kezdte tevékenységét.

- *Tehát a híreknek ez a része igaz volt. Az-e **Tóth András** lemondásával kapcsolatos is?*

- Nem titok, ez is igaz. Hogy indokait megértsük, ahhoz tudni kell, hogy ennek a csapatnak sajnos nem testületi vezetése van. A meghatározó szerep egy személyre korlátozódik, **Tóth Andrásra**. A csapat minden gondja, baja az ő nyakában van. Ezt a rengeteg időt, energiát igénylő feladatot ő nagy-nagy elkötelezettséggel társadalmi munkában végzi. Úgy érezte, hogy a munkahelyi

elfoglaltsága, személyi problémái mellett sok, amit a csapatra kell fordítani, egyedül ezt a munkát ilyen körülmények között nem tudja folytatni. Azt is tudni kell, hogy más NB I/B-s csapatok mellett több függetlenített ember dolgozik, a miénknél pedig egy sem. Emberileg érthető is, hogy benyújtotta lemondását.

- *Mégis mint szakosztályvezető ül most itt.*

Új edzővel és játékosokkal készülnek a kézisek

- Igen. Az elnökség ugyanis úgy ítélte meg, hogy az ő távozása olyan törést jelentene a csapatnál, ami beláthatatlan következményekkel járna, tehát mindenképpen maradásra kell bírni. Megvitattuk, hogy milyen alternatív lehetőségek vannak, amelyek könnyítenék munkáját. Azt a megoldást találtuk, hogy a két fő szponzornál, a **Baromfi** feldolgozónál és a **Gabonánál** keresünk olyan személyeket - **Tóth** Andrással egyetértésben -, akik részére segítségét tudnak nyújtani a feladatok elvégzésében. Ők elsősorban az adminisztratív és szervező munkában vállalnak át a feladatok nagy részét, hogy **Tóth** sporttárs energiája nagy részét a szakmai feladatokra összpontosíthassa. Úgy néz ki, megtaláltuk a megfelelő embert. Az ilyen jellegű felállítás mellett szakosztályvezetőnk vállalta ezt a munkát továbbra is, máris teljes erőbedobással dolgozik.

- *Ez a két probléma tehát rendeződött. Mi a helyzet a csapatnál? Azt hiszem, ebben **Tóth András** a legilletékesebb.*

- Több változás is lesz. A kapusaink közül **Hoppál** befejezte sportpályafutását, **Köteles** elment. Helyettük sikerült **Fejes Lászlót** az **Olajbányásztól**, **Tajti Györgyöt** **Abonyból** leigazolniuk. Mint elhangzott, **Felföldi** az ismert okok miatt nem vállalta, a játékot, **Szécsi** pedig családi okok miatt hagy ki egy fél évet. Viszont nagyon bízunk benne, hogy a mezőnyjátékot sikerül majd átigazolásban erősíteni. Komoly tárgyalások folynak **Danyi Tiborral** és **Nagy Károllyal**, akik mindketten stabil NB I-es játékosok. Az érdekek kölcsönös egybeesését kell megtalálnunk velük, ami reméljük sikerül, és ősztől már a mi színeinkben versenyeznek. A csapat min-

denképpen ütőképesebb lesz a tavalyinál. Ez feltétlen pozitívum.

- *Van-e más is? Hogy áll a szakosztály anyagiilag?*

- A csapat költségvetése elkészült erre az évre, s meg kell mondjam, nagyon szerény kereteket biztosítanak. Szerencsére lehetőség nyílt az egyesület részére, hogy a megyei sportiroda kiírásának megfelelően pályázatot nyújtson be, s nagy örömmel sikerült a pályázatban szereplő összeget megkapni, 200.000 forintot. Így összességében kb. egymillióval gazdálkodhatunk majd, ezt számottevően növelni már sehonnan nem tudjuk. Ez nagyon kevés ahhoz képest, hogy több milliós költségvetéssel rendelkező csapatokkal kell felvennünk a versenyt. Ez csak akkor elég, ha a játékosok megértik, hogy ennyi van, ebből kell mindent megoldani. Szerencsére megértik.

- *Ugy tűnik tehát, ha szűkösen is, de az anyagi háttér biztosítva van, jobb lesz a játékosanyag is. Ez alapján mi az elvárása az elnökségnek a csapat második évi szereplését illetően?*

- A minimum elvárás az, hogy a csapat jövőre is bent maradjon az NB I/B-ben, viszont a pozitív tényezőket figyelembe véve jövőre venniük, ha a csapat nem a kieső zónában, hanem a középmezőnyben tanyázná. Ezt alapvetően a hazai mérkőzések megnyerésével, esetenkénti vidéki jó szerepléssel lehetne biztosítani. Ezentúl azt várjuk, hogy a fiúk jó játékkal a hazai közönséget szolgálják ki, hogy a nézők a mérkőzéseken jól szórakozzanak.

Kocsis Lajos, akit az edzés közben sikerült néhány percre félrevonni, röviden fogalmaz:

- Nagyon örülök, hogy a csapat meghatározó játékosai maradtak, ráadásul megfelelő igazolásokkal azokra a posztokra, amelyek a csapat gyengéi közé tartoztak, sikerül megfelelő embereket hozni. Hiszünk a biztos középmezőnybeni helyezésemben, de egy esetleges jobb eredmény sem kizárt. Megnyugtató, hogy a szakvezetés együtt maradt, s itt elsősorban **Tóth Andrásra** gondolok. A nézőktől kérem, hogy bárhogy alakulnak a mérkőzések, a kritikus időszakokban buzdítsanak bennünket, mert lelkes szurkolásuk nagyon sokat, esetleg gólokat jelenthet. Ha úgy állnak mellettünk, mint tettek tavalyelőtt, biztos, hogy mi is több örömet fogunk nekik szerezni.

Pásztor

Jól rajtolt a kézilabda csapat

Szeptember 1-jén délelőtt 15-10 (6-5) arányú győzelemmel rajtolt a TSE NB I. B-s férfi kézilabda csapata. Azt a Taurust győzték le a gimnázium udvarán biztosan, amelytől az előző idényben mindkétszer kikaptak. (Előfelül edzője **Csik János** pedig nem titkolatlan feljutásra képes csapatot kapott kézbe.)

Rögtön az első meccsen szembekerült a két csapatban az osztályozón éppen hogy NB I-ben maradt exolajbányász **Rácz** és **Danyi**, amiből látható, hogy komolyan veszi az új idényt mindkét csapat vezetése, az NB I-ből erősítettek. **Miklósr** négy volt szolnoki olajbányász jött. **Danyi**, **Fejes**, **Sipos**, **Tajt-**

hi pedig **Abonyból**. Elment **Köteles Feri** az **Olajba**. Az első győztes mérkőzés után **Csik Jánostól** megtudtuk, hogy most egész évben ő vezető a Taurust mellékfoglalkozásban a **Vasas** női csapata mellett, ahol szintén vezetőedző. A magyar férfi kézilabdázókat az olimpián **Barcelonában** az első hat közé várja.

A TSE-ben **Kocsis Lajos** játékosedző nyilatkozata szerint ragyogóan sikerült az átigazolás. Idén az élemezőnyben szeretnének végződni. A legnagyobb ellenfeleknek a feljutásért folyó harcban a **Taurus** és a **Ceglédi Közgép** ígérkezik az "új" edző szerint, mivel

mindkét csapat nagyon megerősödött. A **Taurus** bizonyította is most ezt. Sikerült mégis nyerni a kiváló védekezés eredményeként, amit a vizilabdás 15-10-es eredmény is tükröz. Minden új játékosal elégedett, bár **Danyi** elfogódottan kezdett. Ismeri őket, tudja mire képesek, hiszen 4-5 éve játékosársai és barátai voltak. Legfontosabb a fegyelmet, a védekezést, amit most bizonyított, hogy tud a mikiósi gárda. Ő maga is edzésben van, de csak sérülés vagy eltűnés esetén látja szükségesnek pályára lépését. Az első három közé várja a csapatot ebben az évben. Úgy legyen!

A termelőszövetkezetek megalapítása Törökszentmiklóson

Nem örülhettek sokáig a földjüknek az 1945-ben földhöz juttatottak, mert alig három évvel később, 1948 őszén már szervezni kezdték az első termelőszövetkezeti csoportokat, melyek az '50-es évek legelején tömegesen jöttek létre. A meghirdetett önkéntes belépés a tsz-csoportokba hangzatos szólam volt csupán, melyet sokszor durván megsértettek. Az 1956-os októberi forradalom nyomán sok erőszakkal létrehozott tsz bomlott szét, s a parasztság egy kis lélegzethez jutott, összeszedte magát. Egészen 1958-ig, amikortól azonban már nem volt menekvés. A hároméves tervbelefektették, hogy a szocializmus alapjainak lerakását be kell fejezni, fel kell építeni a szocialista társadalmat. Akiknek eddig sikerült megvédeni a földjét, ekkor le kellett mondania róla. A propaganda büszkén hirdette 1961-ben, hogy a megművelt terület 90 százaléka a szocialista szektorhoz tartozik. Hogyan élték ezt meg a törökszentmiklósi gazdák?

84 éves középparaszt: Azt mondták, most már nagyüzemileg kell dolgozni, mert akkor jobb lesz a gazdálkodás, mert nagy gépekkel kis földet nem lehet művelni... Vót, aki meg akart szabadulni a földjéről, de nem lehetett, nem kellett az senkinek. Már akkor olyan beszolgáltatást szabtak a parasztra, hogy ne bírja fizetni. Tojást, tejet, disznót, zsírt kellett beadni, a földtől függött, mennyit. Nekünk egy tehenet, meg egy hízórt kellett beadni, így ment ez egészen a forradalomig. Aztán járkáltak az agitátorok. Ide gyűttek reggel, és nem mentek el estig. A felesége: Aztán nagyanyám meghalt, hazamentünk a temetésre. Hát megtudták a szomszédoktól, hol vagyunk, és oda is utánunk jöttek. Oda-

hajtottak a gyászmenet mellé, egy ember kiszállt a dzsippkocsiból, szóltak az uramnak, hogy mennie kell és aláírni, hogy a tsz-be bemegeg. Az uram vitte a gyászbogót, mondtam neki, hogy vigye azt is, tartsa ki a kocsiból, hadd lássák, hogy ott is viszi. A rendőrségről aztán visszaküldték, mikor megtudták, hogy a temetésről hozták el.

Férfi: Mikor visszamentem, egy óra hosszágig ott tartottak, a másik szobába meg ütték az asztalt, egy ember meg jajgatott, hogy megijedjek. Nem írtam alá, csak harmadnap, mert azt mondták, a vejemet kidobják a vasúttól. Pedig nem egyszerű szántó vót, hanem begyümölcsöztük. Kettesen 10 holdat. Abba az évbe kezdett vóna teremni. Nem tudtunk mi gondolkozni sem, mikor láttuk, hogy a tsz azt kiszántotta.

73 éves középparaszt: '50-ben szabályszerűen kizavartak a tanyából. Kijött vagy négy ember, akik termelőszövetkezetet akartak alapítani, s aszonták, itt lesz a székhelyük, az én tanyámban. Mondtam, én nem akarok kolhozba menni, eszem ágában sincs. Jártak a nyakamra egyre. Azt mondták, itt a tsz-központ, kifelé a tanyából. Ki kellett menni, ha akartam, ha nem. Azért vettek el a földem, mert az apám kulák vót. A földemet kicserélték, adtak helyette másikat. Máig sem tudom, hun vót az a 12 hold. Egy darabot nem mutattak meg! Akkor három hétig csak bicikliztem, 10-15 km-re. Mentem keresni a harmadik, a negyedik darabot. Ott mutatták meg az emberek, hogy melyik lehet az enyém. Egy évig tartott ez. Akkor aztán vettem én 12 hold földet, hogy éhen ne haljunk, ezeket meg felajánlottam az államnak. Az ügyvédnek fizettem 200

forintot holdanként. Jól jártam, ugye? Még én fizettem 2400 forintot, mert másnogy nem vállalta el az ügyvéd úr. '59-ben oszt csak beléptem, mert ha nem megyek bele, azt a 12 holdat megint adják a szélrózsa minden irányába.

90 éves gazdagparaszt: Egyszer voltak itt az agitátorok, de nem volt rá szükség. Én magam mentem, mikor kihírdették a csoportot, így legalább földjára dékot kaptam. Leszázalékoztak, a munkaerőm nem volt már a régi. Megviseltek azok az évek... A tsz-be vetőmagot kellett bevinni, 24 kg kukoricát, s nem is tudom, hány kg búzát. De ezzel szemben földjára dékot nem kaptunk két évig, és háztájít se ugyanaddig. Végül úgy kaptunk földjára dékot, hogy kijöttek, mikor a fiam bevonult katonának, felvették a katonatisztek az adatokat, megkérdezték mindent, és akkor mondták, hogy ez nem mehet így. Bementek a tsz-irodába, és attól kezdve kaptunk 800 kadrát háztájít, meg 4 kg búzát. Mi a négy kg-osba estünk, más az ötösbe, hetesbe. Aztán leszázalékoztak 260 Ft-ra, de amellett amit tudtam, nem tudok tétlenül ülni, mindig csinálók valamit. Fontos, hogy az emberek legyen lelkiereje, hogy ne adja fel, hogy nekifogjon az útnak. Mikor a házamból kilakoltattak, kiköltöztem a tanyára. 1950-ben behívtak, mert nem teljesítettem a beszolgáltatást. De nem bírtam bemenni, mert már úgy összeverték. A feleségem ment be, őt meg lelökték a lépcsőn terhesen. Törökszentmiklósnak ötezer forint békekölcsönt kellett vállalni meg. Kétezer forintot nem tudak összeszedni, hát azt mind rámszózták. Nem bírtam fizetni, hát elmentem traktorosnak. Egy új korszak. Én a dolgoktól sose félttem. Benne voltam mindig.

Csőr Edit

Törökszentmiklós századaiból III.

A török uralom megszűnése után nagy gondot jelentett a földbirtokosok számára az elárult birtokok betelepítése, a romfalvak életrekelése. Mivel ez a nemesség számára létkérdés volt, az eddig lenézett jobbágy hirdelen megbecsültté vált. Az új telepések szinte mindenütt jelentős kedvezményekben részesültek, általában legalább három évig adó- és szolgálatmentességet kaptak. Így tett Almásy János, a mai Törökszentmiklóst benépesítő földesúr is. Az Almásyak a XVII. sz. vége felé tűntek fel a környéken. A családból András egri kanonok, János pedig Heves és Külső-Szolnok megye alispánja lett. Szolgálatiért Lipót császár 1700-ban neki adományozza Balaszentmiklós, Tiszatenyő, Kengyel, Szenttamás pusztáit, amelyhez gyakorlatilag csak fia II. Almásy János jut hozzá. Azonnal megbízást ad hűséges emberének, Békési Gonda Mihálynak a telepítésre. A gróf öt évi szabadságot és adómentességet ígért a letelepülő jobbágyoknak.

1720 tavaszán elsőként Nagy István debreceni kovácsmester és családja telepedett meg a mai Kossuth úton, s hamarosan követték őt csoporto-

san Roffról, Szeghalomról, Földváról. Még ebben az évben 26 családot 36 személlyel jegyezték fel a krónika. Az első telepések kivétel nélkül reformátusok voltak, katolikusok csak 1725 táján jelentek meg. Gonda mindenkinek kimérte az egyholdas házhelyet, melyen mindenki kijelölt vonalra építhette házát. Így alakultak ki a jellegzetesen egyenes utcák városunkban.

A vallási vilongások elkerülése végett a reformátusokat és katolikusokat külön tömbben teleptették le, a két felekezetet lakatlan terület választotta el. Ezen a területen épült ki a mai Almásy út elődje. Ettől keletre volt a református felvég, nyugatra a katolikus aivég. A később érkezettek is vallási hovatartozás alapján kaptak házhelyet.

A helységeket három-három ún. tizedre osztották. Az elsőhöz tartozott a mai Arany János és Rákóczi út, a másodikhoz a Rákóczi és Almásy (Felszabadulás), a harmadikhoz az Almásy és Hunyadi út közötti rész.

A velük merőleges Kossuth utat Nagyútnak, a Bathyányt (Lenin) második, a Deák Feren-

czenyt (Vörös Hadsereg) negyedik útnak hívták. Lényegében a mai városkép már akkoriban kialakult.

Almásy Jánosnak nagy gondja volt Törökszentmiklós fejlődésére. 1735 körül már három (tavaszi, nyári, őszi) vásártartási, minden szerdára pedig hetipiaci jogot biztosított a településnek. A vásárok kétnaposak voltak, az elsőn a kirakodó, a másodikon állatvásár volt. 1738-ban mezővárosi jogot kér Szentmiklósnak, melyet meg is kap.

A helység ettől függetlenül továbbra is földesúri főnhatóság alatt maradt, a jobbágyi viszonyok továbbra is érvényesek voltak. A földesurat a tisztartó képviselte, ő közvetített közte és a város között. Természetes, hogy az új település életének szervezője, irányítója a helység benépesítésében és megalakításában elvülhetetlen érdekelt szerzett Gonda Mihály lett. Az első előjáróság (bíró, városgazda, adószedő, a nyolc esküdt és a jegyző) az ő irányítása és ellenőrzése alatt kezdte meg működését. Ő adta át a földesúri rendeleteket az előjáróságnak, s azokat fogantatósította is, de ő adta át az uraságnak a helység népének

írásbeli kérelmeit, amelyeket a jegyző írt meg.

Kezdetben a bíró, a jegyző, a tanácsosok is reformátusok voltak, katolikusok csak 1740 után kerültek a tanácsosok közé. Az első hiteles jegyző Súlyos Ferenc, utóda Óvári József volt. Az előjáróság minden tekintetben és mindenre kiterjedően szigorúan ügyelt a rendre. A tanács jegyzőkönyvei szerint a főbíró és tanácsa mindenkor erkölcsvédelmi alapon ítélkezett, mert a közrendet, a város fejlődését csak a lakosság tisztességes életvitelével látta biztosítottak. Büntették a bűnözőket, tolvajokat, duhajkodókat, részegeseket, s a káromkodást is. Még a családi élet rendes menetét is figyelték és őrizték, a szülői tekintélynek sértetlenül kellett fennállnia. A szőfogatlan legényeket deresre húzással igyekeztek engedelmességre kényszeríteni. A visszaeső bűnösöket egyszerűen kikergették a városból. Természetes, hogy az előjáróságnak feltétlen tekintélye volt a lakosság előtt, a földesúr előtt viszont a lakosság egészét képviselte annak érdekeinek megfelelően. Erre nem egyszerűen szükség is volt. (Folytatjuk)

- Pásztor -

„Kezdő lovak, serdülő lovasok”

PROFI MŰSORVEZETÉS

A címben jelzett versenyszámokkal kezdődött Szenttamáson az Állami Gazdaság által rendezett lovasverseny. Aki befizette a meg lehetőségen borsos (felnötteknek 70, gyerekeknek 40 Ft) belépődíjat, valóban rendkívül érdekes, izgalmas és szép versenyt láthatott, kifejezetten hangulatos, barátságos műsorvezetéssel. Ez utóbbinak köszönhetően úgy tűnt, mintha a lóspartot művelők és kedvelők egy nagy családba tartoznának, és a "szpikerek" sikerült megtalálnia azt a hatást, ami a "nagyvonalúság", a "vidámság", illetve a "jópofásko-

dás" és a "ripacskodás" között húzódik. S persze a lovak és a lovasok: erő és ügyesség. Tetszett. Mint ahogy az is tetszett, hogy a rendezők "nem éltek vissza" a helyzettel, és nem szedtek külön parkolási díjat - viszont nagyon ügyesen és szervezeten irányították az autók az alkalmi parkolóba.

Hozzáteszem, valószínűleg ugyanennyien (ha nemtöbb) lettünk volna akkor is, ha tombola nélkül, de valamivel alacsonyabb áron adják a jegyeket.

Ami nem tetszett: Az "infrastruktúra" elmaradottsága. (Hát nem egy Ascot, annyi szent.) Kevésnek bizonyult az ülőhely - alig fértünk. Nyilvános illemhelyet nem láttam, bár többek - valószínűen a mindenfelé árult sör következtében - a kukoricást keresték fel. Apropó, sör: ennyi szeszessítalt, illetve szeszt árusító "büfé" még nem láttam így, egykupacban. (A szimpla faasztaltól kezdve, a büfékocsin át, a kitélepült komplett büféig számtalan változatban.) Az egész "népművészeti vásár" címen futott, de egy ötödrendű falusi búcsú képét mutatta. Amit kapni lehetett: népművészeti vattacukor, népművészeti műanyag- és egyéb bővík, népművészeti kőbányai világos, népművészeti napraforgómag és csupa ilyesmi. Igaz, láttam egy (azaz: 1 db) cserepest - mint a nép egyik tagja lehetett csak népművész- és egy szőttesárusítót. Bocss', kifelejttem a népművészeti hamburgert és a népművészeti hot dogot.

Nagyon-nagyon sok árus volt, de alig - talán egy sem - volt olyan, aki rangot adott volna az amúgy nagyon is "mutató" és magas színvonalú versenynek. A 300 Ft-os helypénz - ismerte a helyi lóspart egyáltalán nem rózsás helyzetét - talán magyarázza azt a "kihelyezett lengyelpiacot", de nem tölt el örömmel. Gondolom, így van ezzel más is, aki az igazán rendkívüli szépségű környezetben - beleértve a kastélyt is - ennek a speciális szépségű sportnak a ragyogását szeretné.

Borzasztóan sajnálnám, ha a rendezők közül bárki is megsértődne, hiszen tudott, hogy az ÁG szinte erején felül vállalt, és sem a verseny, sem maga a lóspart nem jelent számára nyereséget. (Valószínűleg a rendőrség minimális befektetéssel jóval nagyobb nyereséget "kaszálhatott" volna, mivel a rendezvényre kerékpárral igyekvők csak a legtrikább esetben közlekedtek szabályosan a műúton - rendkívül veszélyes helyzeteket teremtve. Persze, ha csak innen hiányoztak volna.)

Tudom, szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hogy ilyen versenyt láthattunk, hiszen nem túl sok helyen rendeznek ilyesfajta versenyt az országban, s ezért csak köszönet illetheti az állami gazdaságot. (Az "árnyékokkal" együtt.) **Kakuk Imre**

A 07 jelenti

Garázdaság és rongálás vétségé elkövetésének alapos gyanúja miatt folytat büntető eljárást a Törökszentmiklósi Rendőrkapitányság Lengyel Béla helyi lakos és társai ellen, akik június 28-án 23 óra körüli időben a Vasas Művelődési Házban tartott zártkörű rendezvényt ittas állapotban megzavarták oly módon, hogy téglát, kerékpárt és egyéb tárgyakat dobáltak a bejáratú ajtóhoz, majd veredést kezdeményeztek, melyen az ott szórakozók felháborodtak és megbotránkoztak. Erőszakos úton sikerült őket a helyiségből eltávolítani.

Őrizetbevétel mellett indult büntető eljárás Csik Zoltán tiszabői lakos ellen, aki alaposan gyanúsítható, hogy július 16-án virradóan lakatlefeszítés és ablakbetörés útján behatolt a fegyverneki Gyöngyvirág presszóba és onnan rádiót, erősítőt, 50 db magnókazettát, szerszámokat, cigarettát, csokoládét és készpénzt tulajdonított el 45.500 Ft értékben.

Ismeretlen tettes ellen folytat büntető eljárást a Törökszentmiklósi Rendőrkapitányság bűnügyi osztálya, mivel ajtóbefeszítés és falbontás módszerével az elmúlt hetekben behatoltak az elkövetők a tiszapüspöki és kengyeli gázcserelelepek raktárhelyiségébe és összesen 65 db 11,5 kg-os PB-gázpalackot tulajdonítottak el kb. 200.000 Ft értékben.

Ismeretlen tettes hatolt be augusztus 23-án virradóan a törökszentmiklósi Petőfi úti Általános Iskolába a tanterem ajtajainak kifeszítése útján, s kb. 100.000 Ft értékben műszaki, elektronikai

és egyéb cikkeket tulajdonított el. A bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható fk. B. József a Szolnoki Rendőrkapitányság őrizetbe került.

Törökszentmiklós város belterületén 1991. augusztus hónapban többrendbeli sorozat jellegű kerékpáropást követett el Bozsó Ferenc helyi lakos, aki ellen előzetes letartóztatás mellett folyik az eljárás.

A Rendőrkapitányság kéri azon sértettek jelentkezését, akinek kerékpárja a fenti időben és helyen tűnt el és nem volt lezárva, és a kerékpár eltulajdonítást ezideig nem jelentették be az ügyeleten.

Ablakbetörés és rácskifeszítés módszerével ismeretlen tettes augusztus 15-re virradóan behatolt a törökszentmiklósi Sárga Csikó büfébe és onnan kb. 12.000 Ft értékben cigarettát és italárut tulajdonított el. A bűncselekmény elkövetésével alaposan gyanúsítható szajoli elkövetőt a rendőrség őrizetbe vette.

Az állampolgárok segítségével sikerült megfékezni Zsakai Béla 41 éves, Törökszentmiklós, Cimbalmos úti lakost, aki augusztus 15-én a helyi Sláger presszóban és annak környékén ittas állapotban több ott szórakozó személyt környégszóró sprayvel szembe-fúj, minden indok nélkül késsel fenyegetőzött, kötekedő, garázda magatartást tanúsított. A rendőrség a BV Intézetbe szállította előző bűncselekményei miatt kiszabott szabadságvesztésének letöltése végett.

A fenti magatartása miatt garázdaság bűncselekményért indult ellene eljárás.

A TSE NB III-as labdarúgó csapatának sorsolása az őszi Idényre

- **Augusztus 31. 16.30:** Szolnoki Cukorgyár - TSE
- **Szeptember 7. 15.30:** Dunakeszi - TSE
- **14. 15.30:** TSE - Gyöngyös
- **21. 15.00:** BÉlapátfalva - TSE
- **28. 15.00:** TSE - Volán Rákóczi
- **Október 5. 14.00:** Salg. Kohász - TSE
- **12. 14.00:** TSE - Tarnalelesz
- **19. 13.30:** Apc - TSE
- **23. 13.30:** Gödöllő - TSE
- **26. 13.30:** TSE - Balassagyarmat
- **November 3. 13.00:** Nagyréde - TSE
- **9. 13.00:** TSE - Jászberény
- **16. 13.00:** Salg. Tűzhelygyár - TSE
- **23. 13.00:** TSE - Salg. BTC

Az első fordulóból újra játszandó hazai, Sajóbáony elleni mérkőzésnek még nincs időpontja. Az első fordulóban a Monor ellen megnyert (2:1) mérkőzést törölték, a Monort másik csoportba helyezték, helyette került ebbe a csoportba a Sajóbáony!

Törökszentmiklós és Vidéke Független Közéleti Lap

Szerkesztőség: Törökszentmiklós, Kossuth L. út 135., Pf. 100. Telefon: 13.

Megbízott szerkesztő: Nagy Tibor

Tervezőszerkesztő: Bódi Béla

Kiadásért felelős:
Törökszentmiklós és Vidéke Újság Alapítvány

Nyomda Szolnok, Verseghy út 35.

ISSN 0866-1839